

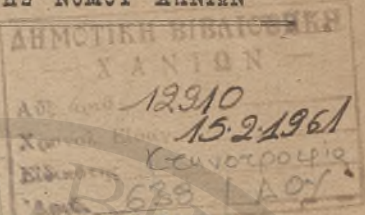
ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Υ Π Ο
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΟΥΒΛΙΔΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ
ΤΟΥ ΕΝ ΠΡΟΥΣΗ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- Α'. Περί της αγοράς, διατηρήσεως και έκκολλήσεως του μεταξοπόρου
- Β'. Περί της εκτροφής των μεταξοκόλλικων
- Γ'. Περί του τριγυζού, διαλογής, ζυγίσσεως, ποιότητος και αποξηράνσεως των κοκκουλίων
- Δ'. Περί των νόσων του μεταξοκόλλικου και των κατά αὐτὸν προληπτικῶν μέτρων
- Ε'. Περί τοῦ τρόπου κρήσεως τοῦ ἐκκαταπτηρίου μεταξοπόρου

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΔΡΙΘ. 2
ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
1864 - 1938

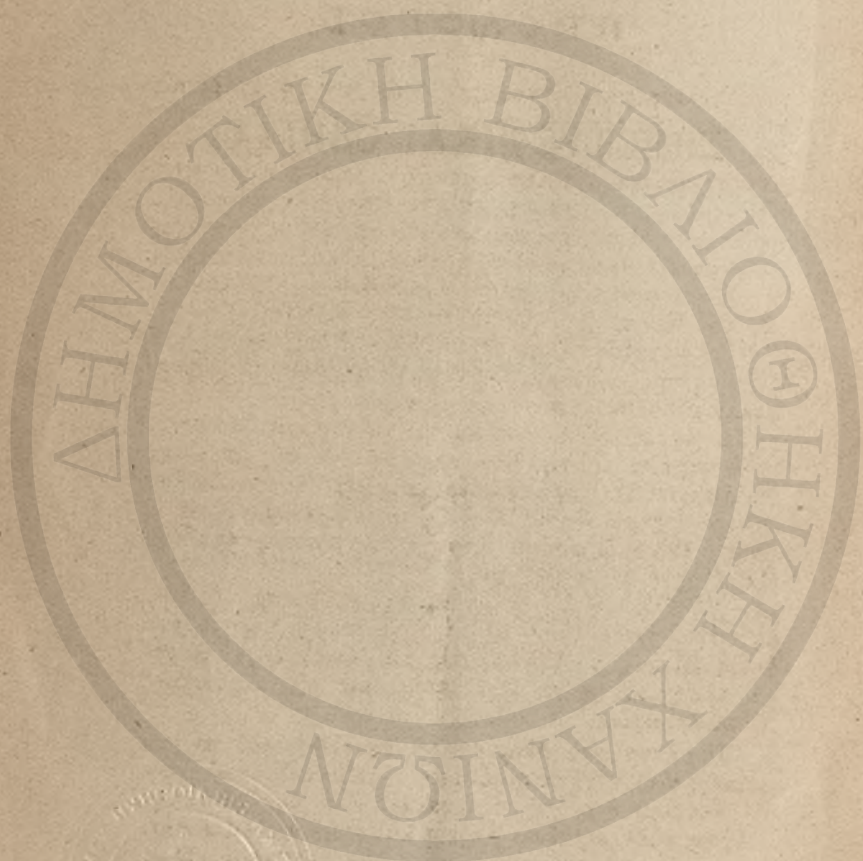
ΥΠΟ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΟΥΒΛΙΔΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ
ΤΟΥ ΕΝ ΠΡΟΥΣΗ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- Α'. Περί τῆς ἀγορᾶς, διατηρήσεως καὶ ἐκκολλήσεως τοῦ μεταξοπόρου
- Β'. Περί τῆς ἐκτροφῆς τῶν μεταξοδοκλῆκων
- Γ'. Περί τοῦ τρυγητοῦ, διαλογῆς, ζυγίδεως, πωλίδεως καὶ ἀποξηράνεως τῶν κοκκοδίων
- Δ'. Περί τῶν νόσων τοῦ μεταξοδοκλῆκος καὶ τῶν κατ' αὐτῶν προληπτικῶν μέτρων
- Ε'. Περί τοῦ τρόπου χρήσεως τοῦ ἐκκολλατηρίου μεταξοπόρου

ΧΑΝΙΑ 1926
ΤΥΠΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΠΟΡΤΟΛΗ

21769

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον, ὅπως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παροχῆς ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς παραγωγοὺς κουκουλιῶν, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκδοσιν τῶν ἐκτροφῶν τοῦ μεταξοσκώληκος, ἐξετάσωμεν τὴν σηροτροφίαν ἀπὸ οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ πλουτολογικῆς ἀπόψεως, ἐκθέσωμεν δὲ συγχρόνως καὶ τὴν σημασίαν ἣν ἐνέχει ὁ γεωργικὸς ἄμικ καὶ βιομηχανικὸς οὗτος κλάδος διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν τῆς Κρήτης καὶ ὁλοκληροῦ τοῦ Κράτους.

Ὁ μεταξοσκώληξ οὐδὲν ἄλλο εἶναι, εἰμὴ, μία μηχανὴ τῆς φύσεως, ἣτις κατανάλισκουσα μωρεόφυλλα μετατρέπει αὐτὰ εἰς μέταξαν.

Τὰ μωρεόδένδρα εὐδοκιμοῦν καὶ ἀναπτύσσονται πολὺ ταχέως εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ κλίμα τῆς Κρήτης, δὲν ἀπαιτεῖ δὲ μεγάλην μέριμναν καὶ ἰδιαιτέραν δαπάνην, ἢ περιποίησις 20 ἢ 30 μωρεοδένδρων, τὰ ὅποια ὁ Γεωργὸς φυτεύει πᾶριξ ἢ εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἐλαιῶνος ἢ τοῦ ἀγροῦ του.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἐκτροφῆς τῶν μεταξοσκωλήκων οὕσα μικρά, (ἡ ἐκτροφή περατοῦται ἐντὸς 40 ἡμερῶν ὅταν ἐκτελεῖται κανονικῶς) ἐπιτρέπει τὸν γεωργὸν νὰ ἐπιδίδεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ἐργασίας.

Τὰς ἐκτροφὰς δύνανται νὰ ἐκτελῶσι καὶ αἱ γυναῖκες, καθότι, ἢ περιποίησις τῶν μεταξοσκωλήκων ὡς ἐκτελουμένη ὑπὸ τὴν σκιάν καὶ τὴν οἰκιακὴν στέγην, οὐδὲλως εἶναι βαρεία καὶ ἐπίπονος δι' αὐτάς.

Τὸ κέρδος δὲ, τὸ προερχόμενον ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν κουκουλιῶν μιᾶς ἐκτροφῆς ἐνός κυτίου (25 γραμμαρ.) μεταξοσπόρου, ἦτο: Δραχμαὶ τὴν σήμερον

2,500, δύνταται μεγάλως ν' ἀνκουρίση μίαν χήρα και τὰ τέκνα της.

Ἄλλὰ και ὀγαιοκτήμων, ὅστις διὰ τῆς ἐσοδείας τῶν καρπῶν του εἶναι οἰκονομικῶς ἐξησφαλισμένος, εἴμπορεῖ νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὴν σηροτροφίαν ἣτις ἀποτελεῖ μίαν εὐχάριστον ἐνασχόλησιν.

Ἐν δωμάτιον ἐντὸς ὀλίγων μόνον ὥρων δύνταται νὰ μετχρηπῆ εἰς σηροτροφεῖον, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχωσι αἱ κλάματι διὰ τῶν ὀπῶν θὰ κατασκευασθῶσι αἱ καλαμνταί, ἦτοι αἱ στάσεις ἐπὶ τῶν ὀπῶν ἐκτρέφονται οἱ μετξοσκώληκες.

Εὐτυχῶς καλαμῶν ἔχομεν ἐπάρκειαν, ἀφοῦ αἱ στέγαι τῶν πλειστον οἰκιῶν εἰς τὰ ἄχωρία εἰσὶ κατασκευασμέναι ἐκ τούτων.

Ἄρα ὁ γεωργός, ὅστις κέκτηται και ἀριθμὸν τινα μυροδένδρων, δὲν ἔχει ἀνάγκην χρηματικῶς τινος κεφαλαίου διὰ νὰ γίνῃ και κουκουλοπαραγωγός.

Ὡστε, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἢ σηροτροφία ἀπὸ κοινωνικῆς τε και οἰκονομικῆς ἀπόψεως εἶναι ἀναγκαῖα και εὐεργετικὴ διὰ τὸν τόπον.

Ὁμοίως και ἀπὸ πλουτολογικῆς ἀπόψεως, ἀρκεῖ δὲ νὰ ἀνχέρωμεν τὴν πρραγωγὴν τοῦ πρρελθόντος ἔτους.

Ἡ πρραγωγὴ χλωρῶν κουκουλιῶν ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸ ἔτος 1925 ἦτο ἡ ἐξῆς :

Νομὸς Χανίων	ἀκάδες	87.361
>	Ρεθύμνης	> 8.500
>	Ἡρακλείου	> 4.200
>	Λασηθίου	> 22,000

ἦτοι ἐν ὄλφ 122,060

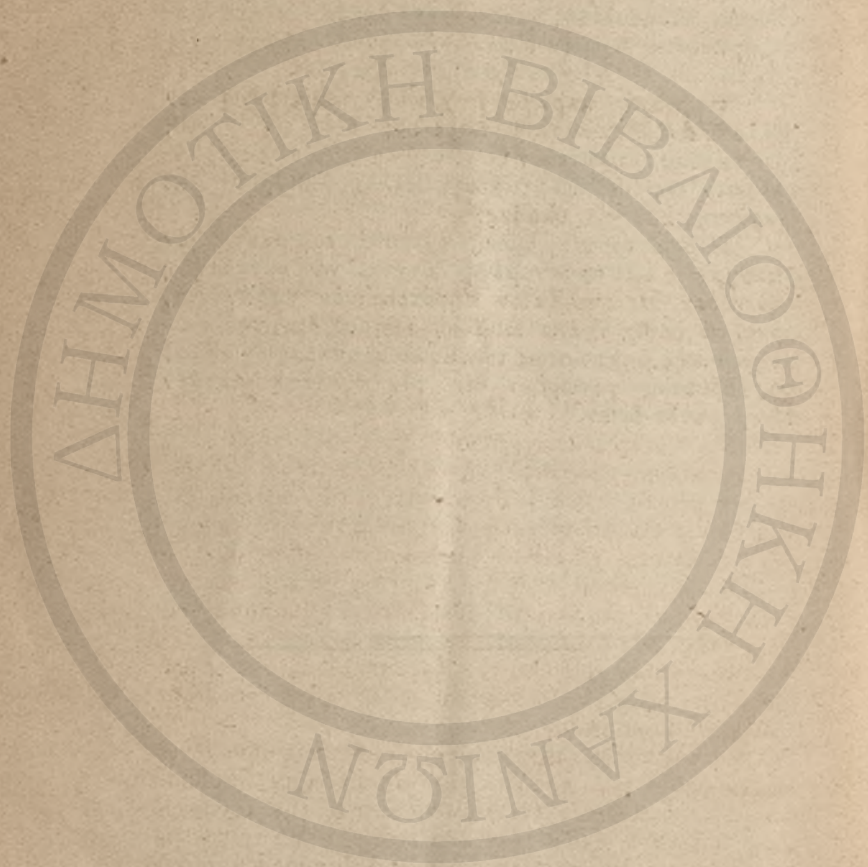
Ἐκ τῆς πρραχθείσης προσότητος κουκουλιῶν, ἐλαχίστη μερίς πρρέμεινε διὰ τὰς ἐγχωρίους ἀνάγκας, τὸ πλειστον ἐξήχθη ὡς ξηρὰ κουκούλια και μετχξα και ἐπωλήθη εἰς τὰς ἀγοράς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

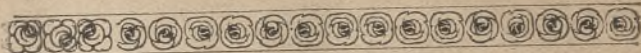
Ἡ ὀκα ξηρῶν κουκουλιῶν, ἐτιμᾶτο ἐφέτος περὶ

τάς 180 δραχμάς, κατά συνέπειαν, ἐὰν κατ' ἐλάχιστον ὄριον ὑπολογίσωμεν ἐπὶ τῶν 100,000 ὀκάδων, χλωρῶν κουκουλίων, ἤτοι 33,000 ὀκάδες πλήρως ἀποξηραθέντα, ἔχομεν εἰσαγωγὴν συναλλάγματος εἰς Κρήτην $33.000 \times 180 = 5,940,000$ δραχμῶν.

Ἡ ἐλική παραγωγὴ χλωρῶν κουκουλίων ἐν Ἑλλάδι ἀνήλθεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 1,826, 270 ὀκάδας, ἐπρώτευσον δὲ οἱ νομοὶ Ἐβρου ὅστις ἀπέδωκεν τὰς 396,760 ὀκάδας, Πέλλης 387,000 καὶ Λαρίσσης 227.000 ὀκάδας.

Ἡ σηροτροφία, ὅμως, ἐνταῦθα εὐρίσκεται ἐν σπαργάνοις καὶ προαγομένη δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν νῆσον μὲν σπουδαῖον σηροτροφικὸν παράγοντα, ἀρκεῖ νὰ δοθῇ, ἢ ἀπαιτουμένη ὥθις διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τῶν κουκουλοπαραγωγῶν καὶ τῆς ἰδρύσεως φυτωρίων διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μορεοδένδρων.

ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Α΄ Περί τῆς ἀγορᾶς, διατηρήσεως καὶ ἐκκολάψεως τοῦ μεταξοσπόρου

Ἐκλογή μεταξοσπόρου

Οἱ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφοροῦντες μεταξόσποροι εἶνε παρασκευασμένοι κατὰ τὴν ἀπομονωτικὴν μέθοδον Παστέρ (pasteur) δηλ. ἀπηλαγμένοι τῶν νόσων, (Περίτιδος καὶ μαλακύνσεως ἢ λιποθυμίας) ὅταν φέρουσι τὴν ἐπίσημον ταινίαν ἐλέγχου τοῦ Δημοσίου.

Τὸ κράτος μεριμνῶν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῆς ἐκτροφῆς τῆς παραγωγῆς, ἐλέγχει τὰς ἀναπαραγωγικὰς ἐκτροφὰς καὶ ἀπάσας ἐν γένει τὰς ἐργασίας τῶν μεταξοσποροπαραγωγικῶν ἐργαστηρίων οὕτω ἐξασφαλίζει εἰς αὐτὸν μεταξόσπορον ἀπηλαγμένον πάσης κληρονομικῆς νόσου.

Διὰ τὴν καλὴν ὄμως ποιότητα τῶν παραχθησομένων κουκουλίων ὡς καὶ διὰ τὴν εἰς μέταξιν ἀπόδοσιν τούτων, ὁ παραγωγὸς δεόν τὰ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν του καὶ νὰ ἀγοράζῃ τὸν ἀπαιτούμενον εἰς αὐτὸν μεταξόσπορον ἐκ σποροπαραγωγῶν ἢ ἐμπόρων εὐσυνειδήτων, μεριμνόντων διὰ τὴν βιομηχανικὴν καὶ ἐμπορικὴν τῶν ὑπόληψιν.

Ἐποχὴ ἀγορᾶς καὶ τρόπος διατη- ρήσεως τοῦ μεταξόσπορου

Κατάλληλος ἐποχὴ διὰ τὸ κλίμα τῆς Κρήτης, ὅπως ἀγοράσωμεν μεταξόσπορον, εἶνε τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, δὲν πρέπει νὰ προβαίνωμεν ἐνωρίτερον εἰς ἀγοράν, διότι στερούμεθα τοῦ διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ μεταξόσπορου, μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκκλάψεως, καταλλήλου χώρου, τὸν ὁποῖον οἱ σποροπαραγωγοὶ κέκτηνται.

Οἱ μεταξόσποροι δηλαδὴ τὰ ὠάρια τὰ ὁποῖα γεννᾷ ἡ ψυχὴ περιέχουσι τὸ ἔμβρυον τοῦ μεταξόσπορου ὅληκος, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἐκκόλαιψιν ἐξέρχεται ὑπὸ μορφῆν μικρᾶς τριχωτῆς κάμψης.

Τὸ ἔμβρυον τοῦτο, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς γεννήσεως τοῦ μεταξόσπορου ζῆ καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀναπνοῆς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὰ κυτία μεταξόσπορου φέρουσι μικρᾶς ὀπᾶς, ἵνα δι' αὐτῶν κυκλοφορῇ ὁ αἷρ.

Ἡ ὑγρασία τοῦ χώρου, ἔνθα διατηρεῖται ὁ μεταξόσπορος πρέπει νὰ κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 75—85 βαθμῶν τοῦ ὑγρομέτρου.

Ἡ καλλιτέρα θερμοκρασία ἐν τῇ ὁποίᾳ δέον νὰ διατηρεῖται οὗτος, ἐν καιρῷ τοῦ χειμῶνος, εἶναι 4 ἢ 5 βαθμοὶ τοῦ ἑκατονταβάθμου ἄνω τοῦ μηδενός.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τὴν ἀνοιξιν νὰ μὴ ἐκτίθῃται εἰς θερμοκρασίαν ἀνωτέραν τῶν 12 βαθμῶν ἑκατ., διότι τὸ ἐν τῷ μεταξόσπορῳ ἔμβρυον ἀρχίζει νὰ ἐξυπνᾷ, ὅπως ἐξέλεθ' αὐτοῦ, ἐὰν δὲ ἐξακολουθήσῃ ἀπότομος πτώσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος, ἐμποδιζομένης τῆς ἐξόδου του, προσβάλλεται καὶ ἡ ὑγεία τοῦ ἐμβρύου, καὶ τότε, ὅταν ἀργότερον, θερμοινομένης πάλιν τῆς ἀτμοσφαιράς, πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκκόλαιψις, οἱ μεταξόσποροι ἔχουσι σῆμα ἀδύνατον καὶ κλῆσιν πρὸς τὰς ἀσθενείας.

Διὰ τοῦτο, ὅταν ὁ παραγωγὸς ἀγοράζῃ ἐνωρὶς τὸν μεταξόσπορον, νὰ ἀναρτᾷ τὸ κυτίον ὡς ἔχει, διὰ σχοι-

νίου, ἐντὸς εὐαέρου δωματίου, (βορεινοῦ, ξηροῦ) μὴ θερμαινομένου ὑπὸ πυρᾶς ἢ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ ἄνευ μαγειρικῶν ἀναθυμιάσεων ἐκ τῆς ἐστίας.

**Οἱ καλλίτεροι τρόποι ἐκκολάψεως
τοῦ μεταξοσπόρου, πότε δέον
αὕτη νὰ ἐκτελῆται**

Ὅταν βλαστήσουν τὰ μωρεόφυλλα καὶ ἀποκτήσουν μέγεθος τριῶν περίπου ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, εἶναι ὁ κατάλληλος καιρὸς ὅπως ἀρχίσωμεν τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκκολάψεως τοῦ μεταξοσπόρου, διότι οὕτω αἱ μικραὶ κάμπαι αἱ ὁποῖαι μέλλουσι νὰ ἐξέλθουν ἐξ αὐτοῦ, θὰ εὐρωσι φύλλα τρυφερά δηλ. εὐπέπτα καὶ κατάλληλα διὰ τὸν λεπτὸν ὄργανισμόν των.

Ἐν πρώτοις καταβιβάζομεν τὸ κυτίον (ἢ κυτία) μεταξοσπόρου 10—15 ἡμέρας ἐνωρίτερον ἐκ τοῦ μέρους εἰς ὃ τὰ εἶχωμεν ἀναρτήσει ἐν τῷ ψυχρῷ, βορεινῷ δωματίῳ καὶ ἐκθέτομεν αὐτὰ εἰς μεσημβρινὸν θερμότερον δωματίον, ἵνα βαθμηδὸν ἐξυπνήσῃ τὸ ἐν τῇ νάρκει εὐρισκόμενον ἔμβρυον τοῦ μεταξοσκώληκος.

Εἰς τὸ θερμότερον τοῦτο δωματίον ἐνθα ἡ θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 14—16 περίπου βαθμῶν τοῦ ἑκατοναβάθμου, εἶναι ἀπαραίτητον, νὰ παραμείνῃ ὁ μεταξόσπορος περὶ τὰς 15 ἡμέρας, ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω, ἵνα μὴ, ἐκ τοῦ ψυχροῦ χόρου ἐν τῷ ὁποίῳ διητηρεῖτο, εὐρεθῇ ἀποτόμως, εἰς τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐκκολαπτηρίου.

Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου προετοιμάζομεν τρόπον τινὰ τὸν μεταξόσπορον διὰ τὴν τεχνητὴν ἐκκόλαψιν, ἐκτελοῦμεν αὐτὴν ὡς ἀκολούθως

Εἰς μικρὸν καὶ εὐκόλως θερμαινόμενον δωματίον ἔχομεν ἀνημμένον πύραυνον (μαγγάλι) ἐπὶ τοῦ τοίχου δὲ θερμομέτρον.

Ἐν τῷ πυραύνῳ, καίομεν τοὺς ξυλάνθρακας ἔξωθεν τοῦ δωματίου, ἵνα μὴ τὸ παραγόμενον ἀνθρακικόν

ὁξὺν προσβάλη τοὺς μεταξοσκώληκας, ἐπίσης μετὰ τὸ πληῆρες ἀνάμμα τούτων, καλύπτομεν αὐτοὺς διὰ τέφρας ἵνα μὴ εἰσαγομένων αὐτῶν εἰς τὸ ἐκκολαπτήριον ἀναπτύχθῃ ὑψηλὴ θερμοκρασία.

Ἐπὶ 48 ὥρας ἡ θερμοκρασία δεόν νὰ εὐρίσκειται εἰς τοὺς 19 βαθμοὺς τοῦ ἑκατοντ., τὴν τρίτην ἡμέραν ἀναπτύσσομεν ταύτην εἰς τοὺς 21 βαθμοὺς, τὴν τετάρτην ἡμέραν εἰς τοὺς 23 καὶ τὴν πέμτην εἰς τοὺς 25 βαθμοὺς.

Τὴν θερμοκρασίαν τῶν 25 βαθμῶν διατηροῦμεν μέχρις ὅτου ἐξέλθωσι τῶν ὠαρίων των ὅλοι οἱ μεταξοσκώληκες. Ὅταν πλησιάζει ἡ ἐκκόλαψις, ὁ χρωματισμὸς τοῦ μεταξοσπόρου γίνεται ἀνοιχτότερος.

Ἄλλ' ὅπως εἶπομεν καὶ εἰς τὸ περὶ διατηρήσεως τοῦ μεταξοσπόρου κεφάλαιον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα δὲν παραλείπομεν νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐκκόλαψιν, **ἡ θερμοκρασία πρέπει πάντοτε ν' ἀνέρχεται, οὐδέποτε νὰ κτερέχεται τὸ ἐναντίον εἶναι καταστρεπτικὸν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἐμβρύου ἐπαναλαμβάνομενον δὲ δύναται νὰ ἐπιφέρει τὸν θάνατον τούτου.**

Πέρουσι, ἄλλωστε, δὲν εἶχομεν ὀλίγα παραδείγματα, ὀλόκληρα κυτία μεταξοσπόρου ἀπερορίθησαν, οὐδόλως ἐκκολαφθέντος τοῦ ἐν αὐτοῖς μεταξοσπόρου, καθότι, ἀγορασθέντα λίαν ἐνωρὶς ὑπὸ τῶν παραγωγῶν (κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον) ἐξετέθησαν ἄνευ οὐδεμιᾶς προφυλάξεως ὑπ' αὐτῶν, εἰς τὰς ἀποτόμους κχιρικῆς μεταβολῆς τῆς ἀνοίξεως τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Διὰ τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησιν τῆς θερμοκρασίας ὑπάρχουν εἰδικὰ ἐκκολαπτήρια μεταξοσπόρου (μετάλλινα) ἐπειδὴ ὅμως ταῦτα εἶναι μεγάλου σχήματος, (προοριζόμενα διὰ τὴν ἐκκόλαψιν πολλῶν κυτίων μεταξοσπόρου καὶ κατάλληλα διὰ τὰ μεγάλα σηροτροφεῖα) ἡ δὲ ἀξία αὐτῶν λίαν ὑψηλὴ, ἡ Σηροτροφικὴ ὑπηρεσία Κρήτης κατεσκεύασεν ἐν Χα-

νίοις καὶ παρουσίασεν εἰς τοὺς ἐνταῦθα κουνουλοπα-
ραγωγούς, ἔν πρότυπον, ἀπλοποιημένον ἔκκολαπτή-
ριον μεταξοσπόρου, ὅπερ ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατασκευά-
ζεται ἐπιτοπίως στοιχίζει καὶ εὐθυνά, καὶ οὕτω εἶναι
προσιτὸν εἰς τὰ βαλλάντια ὄλων.

Ἡ ἔκκολαψις τοῦ μεταξοσπόρου ἐκτελεῖται ἐντὸς
6—7 ἡμερῶν, καταναλίσκει διὰ τὴν θέρμανσίν του
μιας ὁκάς καὶ ἐνός τετάρτου οἰνόπνευμα, ὅπερ τὴν
σήμερον στοιχίζει μόνον 20 δραχμᾶς.

Ἐν αὐτῷ δυνάμεθα νὰ ἔκκολάψωμεν μέχρι δύο κυ-
τίων (τῶν 26 γραμμαρίων) μεταξόσπορον, τὸν δὲ
τρόπον τῆς χρήσεως του παρέχουσι δωρεὰν, δι' ἐντύ-
πων, οἱ παλοῦντες τὰ ἔκκολαπτήρια ταῦτα.

Τὴν πρώτην ἡμέραν, μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θερ-
μοκρασίας εἰς τοὺς 25 βαθμοὺς. ἀνοίγουσι ὀλίγοι με-
ταξόσποροι, τὴν δευτέραν καὶ τρίτην οἱ πλεῖστοι, τὰς
κάμπας τῆς τετάρτης ἡμέρας ἀπορρίπτομεν, διότι τυγ-
χάνουσι ἀδυνάτου ἰδιοσυγκρασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου
ἔχουσι κλίσιν πρὸς τὰς ἀσθενείας.

Τὰς καθ' ἑκάστην κατὰ τὰς τρεῖς αὐτὰς ἡμέρας ἐ-
ξεροχόμενας κάμπας, θέτομεν ἰδιαιτέρως, καὶ ἔχομεν
οὕτω τρεῖς κατηγορίας.

Διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐξελθουσῶν καμπῶν ἀ-
πλώνομεν τεμάχιον δικτυωτοῦ ὑφάσματος, (ἐφ' ὅλης
τῆς ἐπιφανείας τοῦ μεταξοσπόρου) ἢ χάρτου μὲ ὀπὰς
6—7 χιλιοστομέτρων διαμέτρου καὶ ἐπ' αὐτῶν ρίπτο-
μεν τρυφερὰ μορεόφυλλα, οἱ νεαροὶ μεταξοσκώληκες
προκαλούμενοι ἐκ τῆς ὁσμῆς τῶν φύλλων ἀνέρχον-
ται ἐπ' αὐτῶν, διερχόμενοι μέσῳ τῶν ὀπῶν τοῦ ὑφά-
σματος ἢ τοῦ χάρτου καὶ οὕτω δὲν συμπαρασύρουσι
μεθ' ἑαυτῶν καὶ μὴ ἔκκολαφθέντας εἰσέτι μεταξοσπό-
ρους, ἀποκοπτομένου τοῦ μεταξίνου νήματος, ὅπερ φέ-
ρουσι κατὰ τὴν ἔκκολαψιν καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπικολ-
λῶνται οἱ μεταξόσποροι.

Ἐὰν δὲν λάβομεν τὴν μέριμναν αὐτὴν, οἱ ὑπὸ τῶν
καμπῶν, συμπαρασυρόμενοι μεταξόσποροι, θὰ ἔκκο-

λαφθῶσι πολὺ ἀργώτερον καὶ θὰ παρουσιασθῶσι οὕτω μεταξὺ τῶν ἀναπτυχθέντων μεταξοσκωλήκων καὶ μικροὶ τοιοῦτοι, τοὺς ὁποίους, οἱ μὴ γνωρίζοντες, πῶς προῆλθον, ἔχουσι τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐγεννήθησαν ὑπὸ τῶν μεγάλων.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ τῆς ἐκτροφῆς τῶν μεταξοσκωλήκων

Κατάλληλον οἶκημα, κάθαρσις καὶ ἀπολύμανσις τοῦ σηροτροφείου

Τὸ σηροτροφεῖον δὲν πρέπει νὰ εὐρίσκεται πλησίον ποταμῶν καὶ ἐλῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πληροῦται ἡ ἀτμόσφαιρα μiasμάτων, διότι ἐκ τούτων δύναται νὰ προκληθῇ ἡ νόσος Μαλάκνυσις (ληθαργία ἢ λιποθυμία) ὡς καὶ ἄλλαι ἀσθένειαι τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ ἐν γένει νὰ προτιμῶμεν τὰς τοποθεσίας ἐκεῖνας ἔνθα, ὁ ἀῆρ εἶναι καθαρὸς καὶ ξηρὸς.

Τὰ δωμάτια εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐκτροφαὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἰσόγεια, ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑγρασίας, νὰ ἔχωσι δὲ ἀρκετὰ παράθυρα, διότι ὁ ἀερισμὸς καὶ ὁ φωτισμὸς φέρουσι τὴν ὑγιεῖαν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας καὶ εἶναι ἔχθροὶ τῶν νόσων τῶν.

Διὰ νὰ ἐκθρέψωμεν μεταξοσκώληκας, προσερχομένους ἀπὸ μεταξόσπορον 25 γραμ. (8 δραμίων) ἀπαιτεῖται χωρὸς 100 κυβικῶν μέτρων (τὰ κυβικὰ μέτρα εὐρίσκομεν πολλαπλασιάζοντες τὸ μῆκος τοῦ δωματίου ἐπὶ τὸ πλάτος καὶ τὸν εὐρισκόμενον ἀριθμὸν ἐπὶ τὸ ὕψος.)

Τὸ οἶκημα εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἐκτροφή,

ἀδιάφορον, ἂν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένετο ἐν αὐτῷ τοιαύτη ἢ οὐ, δέον καλῶς νὰ καθαρισθῇ καὶ ἀπολυμανθῇ διότι τὰ μικροβία τῶν ἀσθενειῶν τοῦ μεταξοσκώληκος διατηροῦνται ἐπὶ ἔν, πολλάκις δὲ καὶ περισσότερα ἔτη ἐν τῇ ζῳῇ.

Ἐν πρώτοις διὰ τὴν κάθαρσιν, ἐξάγομεν ὅλα τὰ ἐπιπλα καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα τοῦ σηροτροφείου, καθαρίζομεν διὰ σαρώθρου καλῶς, τὴν ὄροφὴν τοὺς τοίχους καὶ τὸ πάτωμα αὐτοῦ.

Ἐκτελοῦμεν ἀνάλυσιν θεϊκοῦ χαλκοῦ μὲ ἀναλογίαν 5 ο)ο διὰ ταύτης δὲ ψεκάζομεν τὴν ὄροφὴν καὶ τοὺς τοίχους, πλύνομεν καλῶς τὸ πάτωμα καὶ ἔμβαπτιζομεν ἐντὸς αὐτῆς τὰς στάσεις, (τὰς καλαμωτὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐκθρέψωμεν τοὺς μεταξοσκώληκας) τοὺς σάκκους καὶ τὰ καλάθια δι' ὧν θὰ μεταφέρωμεν τὰ μορεόφυλλα καὶ ἐν γένει πᾶν ἀντικείμενον χρησιμοποιεθησόμενον εἰς τὴν ἔκτροφὴν.

Διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν μικροβίων τοῦ μεταξοσκώληκος δέον νὰ παραμείνωσι ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐντὸς τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀναλύσεως.

Ἐἶτα εἰσάγομεν ταῦτα εἰς τὸ σηροτροφεῖον καὶ πληροῦμεν τοῦτο μὲ καπνοὺς θείου κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Κλείομεν καλῶς ὅλας τὰς ὀπὰς καὶ τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου, θέτομεν στάκτην ἢ ἄμμον ἐντὸς μερικῶν πηλίνων λεκανῶν (ἀναλόγως τοῦ χώρου τῶν δωματίων, εἰς ἓν δωμάτιον 100 κυβικῶν μέτρων χώρου ἀρκοῦν 2—3 τοιαῦτα) καὶ ἐπὶ τῆς στάκτις ἢ ἄμμου ρίπτομεν θεῖον ἔχοντες ὑπ' ὄψιν μας ὅτι διὰ τὴν ἀπολύμανσιν ἑνὸς χώρου 100 κυβικῶν μέτρων ἀπαιτοῦνται 3 κοιλὰ ἐκ τούτου (2 ὀκάδ. 137 1)2 δο). Ἐπειδὴ τὸ θεῖον δὲν καίει μόνον τὸ ραίνομεν μὲ οἰνόπνευμα.

Κρατῶντες εἰς τὰς χεῖρας μας ἐν κηρίον, ἀνάπτομεν ὅλας τὰς λεκάνας κατὰ σειράν, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὰς πλέον ἀπομεμακρυσμένας ἐκ τῆς ἐξόδου τοῦ

σηροτροφείου και ξεσερόμεθα τούτου, κλείοντες καλῶς τὴν θύραν.

Τοὺς καπνοὺς θείου, ἀφίνομεν νὰ ἐνεργήσωσιν ἐπὶ 24 ὥρας, μεθ' ὧ ἀνοίγομεν θύρας και παράθυρα ἵνα ἀερισθῇ καλῶς τὸ σηροτροφεῖον.

Κατόπιν τῆς καθάρσεως και ἀπολυμάνσεως ταύτης καλὸν εἶναι νὰ λευκαίνωνται οἱ τοῖχοι δι' ἀσβέστου, μὴ ὑπάρχοντος δὲ ἐμποδίου τινὸς και αὐτὴ ἡ ὀροφή τοῦ σηροτροφείου.

Ἔτερος ἀπλούστερος τρόπος ἀπολυμάνσεως

Ὁ ἐκτεθεὶς τρόπος, ἀπολυμάνσεως τοῦ σηροτροφείου, εἶναι ὁ πλέον ἀποτελεσματικὸς, διότι ὁ θεϊκὸς χαλκὸς και τὸ θεῖον καταστρέφουσι τὰ ἐντὸς τῶν ρωγμῶν τῶν ξύλων και τῶν τοίχων ἐμφωλεύοντα μικροβία τῶν ἀσθενειῶν τοῦ μεταξοσκώληκος.

Εἰς τοὺς μικροὺς ὁμῶς κουκουλοπααραγωγούς και διὰ τὸν λόγον ὅτι οὗτοι ἐκτελοῦσι τὰς ἐκτροφὰς ἐντὸς τῶν κατοικιῶν τῶν δυ/ατῶν νὰ ὑπάρχουσι ἐμπόδια, μὴ ἐπιτρέποντα τὴν χρῆσιν τῶν καπνῶν τοῦ θείου.

Εἰς τοιαύτην περιπτώσιν ἐκτελοῦμεν τὴν ἀκόλουθον ἀπολύμανσιν.

Εἰς ἀναλογίαν 100 λυτρῶν ὕδατος ἀναμιγνύομεν 2—3 λύτρας φορμόλ, διὰ τῆς διαλύσεως δὲ ταύτης, δι' ἑνὸς ψεκαστήρος, ψεκάζομεν τὴν ὀροφήν τοὺς τοίχους και τὸ πάτωμα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅπως θὰ ἐψεκάζομεν και τὰς ἀμπέλους.

Διὰ τὴν ἀπολύμανσιν 100 κυβ. μέτρων χώρου 30—40 κοιλὰ ἐκ τῆς διαλύσεως ταύτης εἶναι ἀρκετά.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναθυμίασις τοῦ φυρμόλεϊναι ἐρεθιστικὴ και δηλητηριώδης εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, δεόν ἀμέσως μετὰ τὸν ψεκασμὸν τοῦ δωματίου νὰ ἐξέλθομεν και εἰσεσερόμεθα μετὰ 24 ὥρας ἀνοίγοντες τότε θύρας και παράθυρα διὰ νὰ ἀερισθῇ τοῦτο καλῶς.

Περὶ τῆς κατὰ ἡλικίαν ἰσότητος τῶν μεταξοσκωλήκων

Ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν ἄφθονον ἀπόδοσιν κουκουλλίων ἐκ τῆς ἐκτροφῆς μας, πρέπει νὰ τηρῶμεν τὴν κατὰ ἡλικίαν ἰσότητα τῶν μεταξοσκωλήκων, διότι ὅταν ἐπὶ τῆς αὐτῆς στρωμνῆς ἐκτρέφομεν τοιοῦτους ὑπὸ διαφόρους ἡλικίας δὲν εἰσέρχονται πάντες ὁμοῦ εἰς τὸν ὕπνον (ἀποδεματώσιν) καὶ δὲν ἐξέρχονται τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἐπειδὴ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ χορηγῶμεν τροφήν εἰς τοὺς μὴ ἐν τῇ ἀποδεματώσει εὐρισκομένους μεταξοσκώληκας, ἀνησυχοῦμεν τοὺς κοιμωμένους, κόπτομεν τὸ μετάξινον νῆμα μὲ τὸ ὁποῖον προσδένοσσι οὗτοι τὸ παλαιὸν δέσμα των ἐπὶ τοῦ παρακειμένου φύλλου, διὰ νὰ τὸ ἐξάγωσιν καὶ ἐν τέλει θάπτομεν αὐτοὺς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν κλάδων καὶ μορσοφύλλων, ἔνθα, οἱ πλείστοι τούτων, συνθλιβόμενοι ἢ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀέρος θνήσκουσι.

Τοιοιτοτρόπως ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἱπενιχρὰ καὶ ὁ κουκουλλοπαραγωγὸς ἀποθαρρύνεται, δὲν ἐπιδίδεται μετὰ ζήλου εἰς τὴν σηροτροφίαν, δὲν δημιουργεῖ μορσοφυεῖας καὶ δὲν ἰδρύει εἰδικὰ σηροτροφεῖα διὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγὴν του.

Ὅταν λέγομεν ἰσότητα, δὲν ἐννοοῦμεν μόνον ὅτι οἱ μεταξοσκώληκες πρέπει νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ δεόν νὰ εἶναι καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας; δηλ. νὰ προέρχωνται ἀπὸ ἐκκόλαψιν τῆς ἰδίας ἡμέρας.

Ὅπως περιεγράψαμεν εἰς τὸ περὶ ἐκκολάψεως κεφάλαιον, τὰς εἰς τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας ἐκκολαπτομένας κάμπας θέτομεν ἰδιαίτερος καὶ δημιουργοῦμεν οὕτω τρεῖς κατηγορίας πρώτην, δευτέραν καὶ τρίτην.

Τοὺς μεταξοτικὸν ὄληκας ἐκάστης κατηγορίας, ἀναπτύσσομεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν καὶ δίδομεν ἕξ ἴσου πρὸς ὅλους τὴν τροφήν των ἐπίσης κατὰ τὰς

τρεις πρώτας ηλικίας, διὰ τὰ διανέμηται κανονικῶς πρὸς ὅλους ἢ τροφή κόπτομεν τὰ φύλλα εἰς λωρίδας.

Διότι ἐὰν τοὺς ἡμίσεις μεταξοσκώληκας, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἐκτρέφομεν εἰς θερμότερον δωμάτιον καὶ παρέχομεν περισσότερα γεύματα ἀπὸ τοὺς λοιποὺς συνομήλικας των, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἐπέλθῃ μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἀνισότης, τοῦτο πράττομεν μόνον ὅταν πρόκειται νὰ συμπιύξωμεν δύο ἢ τρεῖς κατηγορίας ἢ ηλικίας εἰς μίαν τοιαύτην.

Περὶ τῆς τροφῆς τῶν μετξοσκωλήκων

Τὰ καταλληλότερα φύλλα, διὰ τὴν ἐκτροφήν τούτων, εἶνε τὰ τῆς ἀνεμβολιάστου λευκῆς μορέας. Εἶνε εὐκολοχώνευτα διὰ τοὺς νεαροὺς μεταξοσκώληκας καὶ θρεπτικώτερα πάντων τῶν λοιπῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ φύλλα τῆς μορέας ταύτης δὲν εἶναι τόσον ἀφθονα καὶ ἐκτὸς τούτου περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Μαΐου σκληρύνωνται, τὰ μεταχειριζόμεθα διὰ τὰς μικρὰς μόνον ηλικίας, διὰ τὰς μεγάλας δὲ τὰ φύλλα τῆς ἐμβολιασμένης λευκῆς μορέας, ἥτις ἔχει φύλλα μεγάλου σχήματος καὶ πυκνά.

Ὡς πρὸς τὴν θρεπτικὴν των ιδιότητα 75 ὀκάδας φύλλων ἀγρίας (ἀνεμβολιάστου) μορέας ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 100 ὀκάδας ἐμβολιασμένης.

Δὲν πρέπει νὰ μεταχειριζόμεθα διὰ τὴν σιροτροφίαν, ὡς ἀκατάλληλα, τὰ φύλλα τῆς Μελαίνης μορέας (Μαυρομορέας) ὡς καὶ τὰ τῆς συκομορέας, διότι αἱ ποικιλίαι αὗται καλλιεργοῦνται ἰδίως διὰ τὸν καρπὸν των, (τὰ μῶρα των) τὰ δὲ φύλλα των εἶναι τραχέα καὶ δύσπεπτα.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ φύλλα τῆς πλατανοφύλλου λεγομένης μορέας ἥτις χορησιμεύει ὡς δένδρον καλλωπισμοῦ.

Τὰ ἡλικιωμένα δένδρα παρέχουσι φύλλα θρεπτικώτερα, ἐπίσης καὶ τὰ φύλλα εἶναι θρεπτικώτερα κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως, ὅσον δὲ παρέρχεται ὁ

καιρός ἐλαττοῦνται αἱ χρήσιμοι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μεταξοσκώληκος θρεπτικαὶ οὐσίαι, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι θρεπτικώτερα ὡς νεώτερα, τὰ φύλλα τῆς κορυφῆς τῶν κλάδων.

Ἡ μορῆα μὴ κλαδευομένη δύναται νὰ ζήσῃ μέχρι 300 καὶ πλέον ἔτων, κλαδευομένη ζῆ μόνον περὶ τὰ 60 ἔτη.

Τὸ ὀρθὸν ὅμως εἶναι νὰ κλαδεύεται, διότι τότε δίδει φύλλα λεπτὰ (εὐπεπτα) καὶ ἄφθονα.

Οὐδὲν κλάδευμα δέον νὰ ἐκτελεῖται ἀργώτερον τῶν ἐκτροφῶν διὰ νὰ ἔχῃσι οἱ νεκροὶ κλάδοι τὸν ἀπικιτούμενον χρόνον πρὸς ἀνάπτυξιν, μέχρι τῆς ἐπομένης ἀνοξίσεως.

Ἰδοῦ κατωτέρω εἰς πίναξ ἐμφαίνων τὴν παρ' ἑκάστου, κλαδευομένου μορσεοδένδρου, παραγομένην ποσότητα φύλλων ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του.

Δένδρον 4 ἔτων παράγει 10 ὀκάδας

» 10 » » 45 »

» 22 » » 100 »

Ἐπὶ 2) εἰσέτι ἔτη ἐξακολουθεῖ ἡ ἰδία ἀπόδοσις, μετὰ τὸ πέρασ δὲ τοῦ ὄριου τούτου, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐλαττοῦται καὶ τέλος περὶ τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος φθίνει.

Διὰ τὴν ἐκτροφὴν ἐνὸς κυτίου 25 γραμμαρίων (8 δρᾶμ.) μεταξοσπόρου, ἀπαιτοῦνται 800 περίπου ὀκάδες καθαρὰ φύλλα, ἥτοι, ἐὰν ζυγίζομεν ταῦτα μετὰ τοὺς κλάδους, 1600, ὀκάδες.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν καθαρῶν φύλλων, αἱ 150 περίπου ὀκάδες καταναλίσκωνται κατὰ τὰς πρώτας τέσσαρας ἡλικίας, αἱ δὲ ὑπόλοιποι 650 ὀκάδες κατὰ τὴν πέμπτην.

Ὅταν ἔχομεν ὀρισμένον ἀριθμὸν δένδρων καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν, ἐὰν θὰ μᾶς ἐπαρκέσωσι τὰ φύλλα των διὰ τὴν ἐκτροφὴν τὰς 150 ὀκάδας, διὰ τὰς πρώτας ἡλικίας δέον νὰ προῦπολογίσωμεν εἰς τὸ δι-

πλάσιον ἤτοι $300+650=950$ ὀκάδας φύλλων διὰ τὴν ἐκτροφὴν, διότι, ἐὰν τὰ φύλλα ταῦτα ἀφθῶσιν ἐπὶ τοῦ δένδρου, μεγεθυνόμενα, μετὰ πάροδον χρόνου θὰ ζυγίζωσι τὸ διπλάσιον.

Τοιοῦτοτρόπως ὅταν εὕρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος τῆς τετάρτης ἡλικίας, ἐκ τριῶν μορεοδένδρων, τοῦ ἐνὸς μόνον τὰ φύλλα δέον νὰ ἔχωσι καταναλωθῆ.

Προτιμότερον εἶναι νὰ δίδωμεν τὰ φύλλα μὲ τοὺς κλάδους, κόπτοντες αὐτοὺς εἰς μῆκος 60—80 ἑκατοστομέτρων καὶ τοποθετοῦντες σταυροειδῶς ἐπὶ τῶν μεταξοσκωλήκων.

Ἡ παροχὴ τῶν φύλλων μὲ κλάδους ἔχει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα. Οἰκονομίαν χώρου 50 ο)ο, οἰκονομίαν φύλλων 30 ο)ο καὶ οἰκονομίαν ἡμερομισθίων κατὰ τὴν συλλογὴν τῶν φύλλων, διότι εἰς ἐργάτης συλλέγει ἡμερησίως περὶ τὰς 60 ὀκάδας περίπου φύλλων, ἐν ᾧ κλάδους συλλέγει 300 ὀκάδας αἵτινες δίδουσι περὶ τὰς 150 ὀκάδας καθαρὰ φύλλα.

Καὶ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὁ μεταξοσκώληξ ἀνερχόμενος ἐπὶ τῶν κλάδων, ἀποκτᾷ τὴν ἀναγκαίαν εἰς αὐτὸν εὐρυχωρίαν, δὲν ἐνοχλεῖται ὑπὸ τῶν γειτόνων του, ἀναπνέει κανονικῶς, τρώγει μετ' ὀρέξεως τὰ μορεόφυλλα, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται καλλίτερον ἐπὶ τῶν κλάδων.

Λαμβάνει οὕτω τὴν πρέπουσαν σωματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ πλέκει ἀφθονον εἰς μέταξαν τὸ βομβύκιον του.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν κανονικὴν τὴν διανομὴν τῶν φύλλων κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡλικίας δίδομεν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας τὰῦτα κομμένα εἰς λωρίδας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, θέτομεν πολλὰ φύλλα τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ συστρέφοντες αὐτὰ ὡς ποῦρον, τὰ κόπτομεν διὰ καθαρᾶς μαχαίρας.

Κατὰ τὴν κοπὴν, αἱ χεῖρες μας δέον νὰ εἶναι καθαραί.

Διὰ τὴν κοπὴν τῶν φύλλων εἰς τὰς μεγάλας ἐκτρο-

φάς μεταχειρίζονται ειδικὰς πρὸς τοῦτο μηχανὰς, τοὺς φυλλοκόπτας.

Τὰ φύλλα συλλέγονται δις τῆς ἡμέρας, τὴν πρωΐαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

*Ἐπειδὴ τὴν πρωΐαν κίπτει δρόσος ἐπὶ τῶν φύλων, πρέπει νὰ συλλέγωμεν ταῦτα, μετὰ τὴν ἐξάτηρσίν τῆς ἐξ αὐτῶν, ἐπίσης δὲ τὸ ἀπόγευμα πρὸ τῆς πτώσεώς τῆς.

Κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τὰ φύλλα δὲν πρέπει νὰ συνθλίβονται καὶ νὰ σκονίζονται, ἐπίσης δὲ μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν, ἀπλώνομεν ταῦτα, διὰ νὰ μὴν ἀνάψωσιν, εἰς πάχος οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 0,30 μέτρου, διότι τότε ἐμφανίζεται ἡ νόσος Μαλάκυνσις (λιποθυμία)

Τὰ ἀφ' ἑσπέρας συλλεγέντα φύλλα δίδομεν τὴν πρωΐαν.

Τῆς πρωΐας δὲ, καθ' ὅλην τὴν λοιπὴν ἡμέραν.

*Ἐπειδὴ τὰ φύλλα κατὰ τὰς μικρὰς ἡλικίας (τρεις πρῶτας) δίδονται εἰς λαορίδας καὶ ὡς ἐκ τούτου ξηραίνονται ταχέως, δίδομεν 6 τὸν ἀριθμὸν γεύματα κατὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον ὡς ἐξῆς:

1ον γεῦμα	εἰς	τὰς	6	τῆς	πρωΐας
2ον	»	»	»	10	»
3ον	»	»	»	1	μ. μ.
4ον	»	»	»	4	»
5ον	»	»	»	7	»
6ον	»	»	»	11	»

Κατὰ τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην ἡλικίαν, χορηγοῦμεν τέσσαρα μόνον γεύματα ἐπειδὴ τὰ φύλλα δίδονται ἀκέραια, ἢ μὲ τοὺς κλάδους ὡς ἀκολούθως:

1ον γεῦμα	εἰς	τὰς	4	τῆς	πρωΐας
2ον	»	»	»	10	»
3ον	»	»	»	4	μ. μ.
4ον	»	»	»	10	»

Περὶ τῆς εὐρυχωρίας τῶν μεταξοσκώληκων

Διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν εἰς τὸ προηγουμένον κεφάλαιον, διὰ νὰ ἀποκτήσωσιν οἱ μεταξοσκώληκες σῶμα ὑγιές καὶ νὰ πλέξωσι τὸ κουκούλιόν των μὲ ἀφθονον μέταξαν, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐκτρέφωνται ἐπὶ τῆς στωμνῆς των ἐν εὐρυχωρίᾳ.

Πλὴν τούτου ἡ εὐρυχωρία εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας εἶναι μέτρον προληπτικόν εἰς τὴν μετάδοσιν τῶν ἀσθενειῶν, πᾶσα, ἐμφανιζομένη νόσος μεταδίδεται δυσκόλως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μεταξοσκώληκος εἰς τὸν ἕτερον· τὸ ἐναντίον ἀκριβῶς συμβαίνει, ὅταν οἱ μεταξοσκώληκες εἶναι πυκνοί.

Ἡ ἕκτασις τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κατέχωσι οἱ μεταξοσκώληκες μιᾶς οὐγγίας τῶν 25 γραμμαρίων μεταξοπόρου, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των εἶναι : κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν 1 τετραγ. μέτρον, κατὰ τὴν δευτέραν ἡλικίαν 3 τετραγων. μέτρα, κατὰ τὴν τρίτην ἡλικίαν 11 τετραγων. μέτρα, κατὰ τὴν τετάρτην ἡλικίαν 20—25 τετραγων. μέτρα, κατὰ τὴν πέμπτην ἡλικίαν καὶ ἰδίως τὴν στιγμὴν τοῦ κλαδεύματος 50—60 τετραγων. μέτρα.

Ὅταν οἱ μεταξοσκώληκες δὲν κατέχουσι τὴν ἀπαιτουμένην ἕκτασιν καὶ θέλομεν νὰ ἀραιώσωμεν αὐτοὺς, κατὰ τὰς μικρὰς μὲν ἡλικίας, ρίπτομεν ἐπ' αὐτῶν ἀκέραια φύλλα, κλάδους δὲ κατὰ τὰς τελευταίας ἡλικίας· ἅμα ὡς ἀνέλθωσιν ἐπ' αὐτῶν οἱ μεταξοσκώληκες μεταφέρωμεν δι' αὐτῶν, τούτους ἐπὶ ἑτέρων καθαρῶν καλαμωτῶν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μεταφέρωμεν ἐπὶ νέων καλαμωτῶν τοὺς μεταξοσκώληκας, ὅσάκις πρόκειται νὰ συλλέξωμεν τὰς παλαιὰς στρωμνάς.

Ἡ ἀλλαγὴ τῶν στρωμνῶν, ἐκτελεῖται μίαν φορὰν πρὸ τοῦ ὕπνου καὶ μίαν μετ' αὐτόν, κατὰ τὴν πέμπτην ἡλικίαν ἀνὰ δύο ἡμέρας.

Τοῦτο δέον νὰ θεωρῶμεν ὡς ὅρον ἀπαραίτητον διὰ

τὴν ὑγιεινὴν τῶν μεταξοσκωλήκων, διότι ἡ σῆψις τῶν φύλλων εἰς τὰς παλαιὰς στρωμνὰς δίδει δυσαρέστους ἀναθυμιάσεις καὶ μιάσματα εἰς τὸν ἀέρα τοῦ σηροτροφείου.

Τὴν παλαιὰν στρωμνὴν συλλέγομεν μετὰ προσοχῆς χωρὶς νὰ προκαλοῦμεν κονιορτὸν καὶ μεταφέροντες αὐτὴν μακρὰν τοῦ σηροτροφείου καίομεν.

Περὶ ἀερισμοῦ, θερμάνσεως καὶ φωτισμοῦ τοῦ σηροτροφείου

Εἰς ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐπίσης ὄρων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκτροφῆς, εἶναι καὶ ὁ ἀερισμὸς τοῦ σηροτροφείου.

Τὰ εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας παρεχόμενα μωρεόφυλλα, κατὰ μέσον ὄρον 65 ο(ο των περιέχουσιν ὕδωρ.

Ἡ ποσότης αὕτη τοῦ ὕδατος, ἐξέρχεται τῶν μεταξοσκωλήκων μετατρεπομένη εἰς ὕδρατμούς.

Οἱ ἐξ ἐνὸς κυτίου τῶν 25 γραμμαρίων μεταξοσπόρου, μεταξοσκώληκες, ἐκπέμπουσι κατὰ τὴν πέμπτην αὐτῶν ἡλικίαν 70, περίπου ὀκτάδες ὕδρατμοῦ τὸ εικοσιτετράωρον.

Ἐκτὸς τούτου καὶ ἐκ τῶν φύλλων τῶν στρωμνῶν ἀναδίδονται ὕδρατμοί.

Ἡ ὑγρασία αὕτη δέον νὰ εὕρισκῃ διέξοδον διὰ νὰ ἐξέρχεται συνεχῶς τοῦ σηροτροφείου, διότι ἐὰν παρέμενεν ἐν αὐτῷ, ἡ νόσος Ἰκτερος (Crasserie) θὰ ἐνσκήψει πολὺ ταχέως καὶ ἐν γένει ἡ τοιαύτη ἀτμόσφαιρα εἶναι λίαν πρόσφορος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροβίων καὶ τῶν λοιπῶν ἀσθενειῶν τοῦ μεταξοσκώληκος.

Ὁ ξηρὸς ἀήρ εἰσχωρῶν εἰς τὸ σηροτροφεῖον καὶ ἐκτοπιζῶν ἐκεῖθεν τὴν ὑγρασίαν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας ν' ἀναπνέωσιν εὐχερῶς καὶ νὰ τρώωσι μετ' ὀρέξεως, ἐν ᾧ ὁ ὑγρὸς ἀήρ, ὡς μὴ ἐκδιώκων τὴν ὑγρασίαν ἐκ τοῦ σηροτροφείου, ἐμποδίζει τὴν

ἄθροῖαν ἐξαέρωσιν τῶν ἀφθονούντων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ μεταξοσκώληκος ὑγρῶν.

Διὰ τὸν λόγον, αὐτὸν, ἡ νόσος μαλάκυνσις (Flaggerie) ἐμφανίζεται καὶ φέρει τὴν μεγαλειτέραν καταστροφὴν, ὅταν οἱ καιροὶ εἶναι νότιοι, ἤτοι ὑγροί.

Ὅταν εἰσερχόμεθα εἰς τὸ σηροτροφεῖον, πρέπει νὰ μὴ αἰσθανώμεθα βαρεῖαν τινα ὄσμην.

Κατὰ τοὺς εὐνοϊκοὺς καιροὺς τὴν καλλιτέραν ἐπιτυχίαν σημειοῦν αἱ ἐκτροφαὶ αἱ ἐκτελούμεναι εἰς τὸν τελευταῖον ὄροφον, ὅστις συγκοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας μετὰ τὴν στέγην καὶ ἰδίως, ὅταν ἡ τελευταία εἶναι κατασκευασμένη με καλάμας, διότι ὁ ἀήρ κυκλοφορεῖ καλλίτερον.

Τὰ εἰδικὰ σηροτροφεῖα φέρουσι, ἐν εἴδει ἀνεμοδόχης ὅπως ἐπὶ τῆς στέγης τῶν καὶ πολλὰ παράθυρα, δι' αὐτῶν κυκλοφορεῖ καὶ ἀνανεοῦται ὁ ἐσωτερικὸς ἀήρ.

Ὁ ξηρὸς ἀήρ εἰσερχόμενος διὰ τῶν παραθύρων συναπέρχεται, διὰ τῶν ἐπὶ τῆς στέγης ἀνεμοδόχων, μεθ' ἀπάσης τῆς ἐν τῷ σηροτροφείῳ ὑγρασίας.

Τὰ παράθυρα δυνάμεθα νὰ κλεισώμεν ἐν μέρει μόνον ἐν καιρῷ νυκτός, ὅποτε κατέρχεται ἀποτόμως ἡ ἐξωτερικὴ θερμοκρασία ἢ δι' ὀλίγας στιγμὰς ἐν καιρῷ αἰφνιδίου βροχῆς.

Διὰ τὸν κανονικὸν ἀερισμὸν τῶν στρωμνῶν, ἡ κατωτέρα καλαμωτὴ, πρέπει ν' ἀπέχη τοῦ πατώματος 0,60 μέτρ. ἡ δὲ ἀνωτέρα ἀπὸ τῆς ὀροφῆς 1 μέτρον μεταξύ τῶν δὲ αἱ καλαμωταὶ ὄχι ὀλιγώτερον τῶν 0,40 μέτρον, ἔχοντες πρὸς τούτοις ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ νὰ συλλέγωμεν εὐκόλως τὰς παλαιὰς στρωμνάς καὶ διὰ νὰ δίδωμεν εὐκόλως τὴν τροφήν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας τὸ πλάτος ἐκάστης καλαμωτῆς νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸ 1,60 μέτρον, ὥστε ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διαδρόμων αἱ χεῖρες ἡμῶν νὰ φθάνωσι τὸ μέσον τῆς καλαμωτῆς (ἐξαιροῦνται, αἱ καλαμωταὶ ἐκεῖναι αἵτινες εἶναι προσηρμοσμέναι εἰς τὸν τοῖχον τοῦ δωματίου, εἰς αὐτὰς τὸ πλάτος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 0,80 τοῦ μέ-

τρον) *Επίσης τὸ μῆκος αὐτῶν νὰ εἶναι 2 1(2—3 μέτρο-
διὰ νὰ μεταφέρωνται εὐκόλως.

Περὶ θερμίνσεως τοῦ Σηροτροφείου

*Ἡ διάρκεια τῆς ἐκτροφῆς τῶν μεταξοσκωλήκων εἶναι ἀλληλένδετος μετὰ τὴν ἐν τῷ σηροτροφεῖῳ θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος.

*Ὅσον ὑψηλότερα εἶναι αὕτη, τόσο μικροτέρας διαρκείας καθίσταται ἡ ἐκτροφή καὶ τοῦναντίον, ὅσον χαμηλότερα, τόσο περισσότερον διαρκεῖ αὕτη.

Μετὰ συνεχῆ θερμοκρασίαν 3.)—35 βαθμῶν τοῦ ἑκατονταβάθμου οἱ μεταξοσκώληκες πλέκουσι τὰ βομβύκια τῶν μετὰ 2½ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεως τῶν μετὰ θερμοκρασίαν 20—25, βαθμῶν μετὰ 30 — 35, ἡμέρας καὶ μετὰ 16—18, βαθμῶν τοιούτων μετὰ 50 ἐνίστε δὲ καὶ περισσότερας ἡμέρας.

*Ἐκ τῶν θερμοκρασιῶν τούτων, οὔτε ἡ πολὺ ὑψηλὴ εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μεταξοσκώληκος οὔτε δὲ καὶ ἡ πολὺχαμηλὴ, διότι, ἀμφοτέρωθεν εὐνοοῦσι τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νόσων αὐτοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐκ τοιούτων ἐκτροφῶν προερχόμενα κουκζύλια, ἀποδίδουν ὀλίγην καὶ κατωτέρας ποιότητος μέταξαν.

*Ἡ κανονικὴ ἐκτροφή, πρέπει νὰ εἶναι διαρκείας 35—40 ἡμερῶν καὶ ἐπιτυγχάνεται ὅταν ὁ ἀέρας τοῦ σηροτροφείου, τὴν μὲν ἡμέραν, εἶναι 20)—25 βαθμῶν τοῦ ἑκατονταβάθμου, τὴν δὲ νύκτα, 17—18 βαθμῶν.

*Υπὸ τὴν ὡς ἀνωτέρω θερμοκρασίαν, ἐκάστη ἡλικία τοῦ μεταξοσκώληκος, διαρκεῖ ὡς ἀκολούθως :

Πρώτη ἡλικία	5—6	ἡμέρας
Δευτέρα	» 4—5	»
Τρίτη	» 6—7	»
Τετάρτη	» 7—8	»
Πέμπτη	» 11—12	»

Αἱ ἀπότομοι ἀλλαγὰι τοῦ καιροῦ εἶναι βλαβεραί, εἰς τὴν ὑγίειαν τῶν μεταξοσκωλήκων διὰ τὸν λό-

γον τοῦτον, πρέπει νὰ κλείωμεν δι' ὀλίγας στιγμὰς τὰ παράθυρα, εἰς ἔξαφνικὴν ραγδαίαν βροχὴν, μέχρις ὅτου παρέλθῃ ἡ ὑπερβολικὴ ὑγρασία, ὅταν δὲ πνέει ψυχρὸς ἄνεμος νὰ κλείωμεν ἐν μέρει ταῦτα καὶ νὰ ἐπιτυγχάνωμεν τεχνικὴν θέρμανσιν τοῦ ἀέρος τοῦ σηροτροφείου. Τὸ καλλίτερον μέσον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, εἶναι, αἱ κτισταὶ θερμάστραι αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἔχωσι πηλίνους σωλῆνας.

Ἀπαιτεῖται ὁμως προσοχὴ ἵνα τὸ δωμάτιον θερμαίνεται ἕξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ μέρη, διότι ἐὰν μεταξοσκώληκες εἶναι περισσότερον τῶν λοιπῶν ἐκτεθήμενοι εἰς τὴν τοιαύτην θέρμανσιν, θ' ἀναπτυχθῶσιν περισσότερον τῶν λοιπῶν συνομηλικῶν των καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ προκύψῃ μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἀνισότης τῶν ἡλικιῶν των, ἥτις διὰ τοὺς λόγους οὗς ἐξεθέσαμεν καὶ προηγουμένως εἶναι ἀσύμφορος καὶ βλαβερὰ εἰς τὴν ἐκτροφὴν μας.

Περὶ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ σηροτροφείου

Μερικοὶ νομίζοντες, ὅτι οἱ μεταξοσκώληκες ἀρέσκονται τὸ σκότος, παντοιοτρόπως ἐμποδίζουσι τὴν διείσδυσιν τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας εἰς τὸ σηροτροφεῖον.

Τοὺς μεταξοσκώληκας ὁμως οὐδύλως βλέπτει, οὔτε ἀνησυχεῖ, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ πρέπει τοῦτο νὰ εἰσέρχεται ἐλευθέρως εἰς τὸ σηροτροφεῖον. Μόνον αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες ἐνοχλῶσι τοὺς μεταξοσκώληκας καὶ πρέπει ν' ἀναρτῶμεν, εἰς τοιαύτας στιγμὰς παραπετάσματα ἐπὶ τῶν παραθύρων.

Περὶ κλιθεύματος

Ἄφου οἱ μεταξοσκώληκες φάγωπι τὴν ὀρισμένην ποσότητα μορφοφύλλων εἰς τὸ τέλος τῆς πέμπτης των ἡλικίας περιέρχονται εἰς ἀνορεξίαν, ἀποβάλλουσι τὰ τελευταῖα των περιττώματα, τὰ ὁποῖα εἶναι σχεδὸν ὑγρά, ἐκτείνουσι τὴν κεφαλὴν των πρὸς τὰ ἄνω καὶ

ζητοῦσι κατάλληλον μέρος διὰ νά προσδέσωσι καὶ πλέξωσι τὸ βομβύκιόν των.

Χωρὶς νά παρέρχεται καιρὸς, τοποθετοῦμεν ἐπὶ τῶν καλαμῶν, εἰς σειρὰς, τοὺς κλάδους.

Διὰ νά ἴστανται στερεώτερον ἐπὶ τῶν καλαμῶν, ἐμπηγνύομεν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τῶν στρωμνῶν τὰ δὲ ἄνω ἄκρα αὐτῶν ἐφάπτονται, τὴν ἄνω καλαμωτὴν, τοιουτοτρόπως, ὥστε νά σχηματίζεται τὸ Γαλλικὸν στοιχεῖον V (βέ).

Διὰ νά εἶναι δυνατὴ ἡ ἔμπηξις τοῦ ποδὸς τοῦ κλάδου ἐπὶ τῆς καλαμωτῆς, δὲν πρέπει νά μεσολαβῇ ἀδιάπεραστὸν τι ὕφασμα, ἐπ' αὐτῆς. Χάριν δὲ τούτου προτιμότερον εἶναι, νά στρώνομεν ἐπὶ τῶν κλαμωτῶν, πρὸ τῶν ἐκτροφῶν, οὐχὶ ὑφάσματα ἀλλὰ χάρτην τοῦ ὁποίου ἡ διατήρησις εἶναι εὐχερεστάτη. (Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δυνάμεθα νά μεταχειρισθῶμεν τὸν χάρτην τῶν παλαιῶν ἐφημερίδων, ὅστις πωλεῖται μὲ τὴν ὀκᾶν εἰς εὐθυνὴν τιμῆν).

Αἱ σειραὶ τῶν κλάδων δέον νά εἶναι παράλληλοι, αἱ μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἀποστάσεις 30—40 ἑκατοστομέτρων, οὕτως ὥστε ἐλευθέρως νά χορηγῶμεν τροφήν εἰς τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὴν πέμπτην ἡλικίαν μεταξοσκώληκος χωρὶς νά ἀνησυχοῦμεν τοὺς ἀνερχομένους ἐπὶ τῶν κλάδων.

Ἡ εὐνοϊκωτέρα θερμοκρασία εἰς τοὺς μεταξοσκώληκος διὰ τὴν πλοκὴν τῶν βομβυκίων των εἶναι οἱ 22—25 βαθμοὶ τοῦ ἑκατονταβάθμου, ὅποτε περατοῦται αὕτη ἐντὸς 3 ἡμερῶν, ἐπίσης διὰν πνέει βόρειος ἄνεμος (ξηρὸς) ἡ πλοκὴ ἐκτελεῖται κανονικῶς.

Ἐὰν ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀέρος εἶναι κατωτέρα τῶν 22 βαθμῶν, οἱ μεταξοσκώληκες μετὰ δυσκολίας ἐξάγουσι τὰς μεταξοκλωστιάς των καὶ δὲν δύνανται νά πλέξωσι τὰ βομβυκία των, ἐὰν πάλιν ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀέρος ἐν τῷ σηροτροφείῳ εἶναι ἀνωτέρα τῶν 25 βαθμῶν, οἱ μεταξοσκώληκες ἐξάγωσι ταχέως τὰς μεταξοκλωστιάς των καὶ ἡ πλοκὴ τῶν βομβυκίων ἐκτε-

λείται βεβιασμένως, ὡς ἐκ τούτου ἢ μετὰ τῶν τοιούτων βομβυκίων δὲν ἔχει τὴν πρέπουσαν λεπτότητα.

Ὅταν ἐπὶ τῶν στρωμνῶν μείνωσι ἐλάχιστοι μεταξοσκώληκες τούτους μεταφέρομεν εἰς ἰδιαιτερον χώρον καὶ ἐκτρέφομεν μέχρις ὅτου πλέξωσι καὶ αὐτοὶ τὰ βομβύκια τῶν, τὰς στρωμνὰς δὲ συλλέγομεν, τὰς μεταφέρομεν μακρὰν τοῦ σηροτροφείου καὶ καίομεν.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Περὶ τοῦ τρυγητοῦ, διαλογῆς, ζυγίσεως, πωλήσεως καὶ ἀποξηράνσεως τῶν κουκουλίων

Τρυγητὸς τῶν κουκουλίων (ξεκλάδωμα)

Τὸ ξεκλάδωμα τῶν κουκουλίων, ὅταν ταῦτα προορίζονται διὰ μεταξοπαραγωγὴν δέον νὰ ἐκτελεῖται μετὰ 7—8 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τῶν μεταξοσκωλήκων ἐπὶ τῶν κλάδων.

Ὅταν ὅμως πρόκειται νὰ πωληθῶσιν εἰς μεταξοσποροπαραγωγὸς δι' ἀναπαραγωγὴν, τότε χάριν τῆς πλήρους διαπλάσεως τῆς χρυσαλλίδος δέον νὰ παραμένωσι, μέχρι δέκα ἡμερῶν, ἐπὶ τῶν κλάδων.

Ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, οἱ κουκουλλοπαραγωγοὶ δέον νὰ ἐκποιῶσιν τὰ παραχθέντα ὑπ' αὐτῶν κουκούλια, διότι εἰς ἐκάστην παρερχομένην ἡμέραν ὑφίστανται ταῦτα καὶ νέαν ἐλάττωσιν τοῦ βάρους των.

Ποσότης κουκουλίων ἣτις ἐξύγιζεν τὴν ὀγδόην ἡμέραν 100 ὀκάδας, κατὰ τὰς ἀκολούθους καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν ἀέρος 22 βαθμῶν εὐρέθη ὡς ἐξῆς :

Μετὰ τὴν πρώτην ἡμέραν 99 ὀκάδ. 30 δράμ. μετὰ τὴν δευτέραν 98 ὀκάδ. 60 δράμ. μετὰ τὴν τρίτην 97 ὀκάδ. 150 δράμ. μετὰ τὴν τετάρτην 97 ὀκάδ. μετὰ τὴν πέμπτην 96 ὀκάδ. 180 δράμ. μετὰ τὴν ἕκτην 96 ὀκάδ. μετὰ τὴν ἑβδόμην 95 ὀκάδ. 60 δράμ. μετὰ τὴν ὀγδόην 94 ὀκάδ. 90 δράμ. μετὰ τὴν ἐννάτην 93 ὀκάδ. 120 δράμ. μετὰ τὴν δεκάτην. 92 ὀκάδ. 200 δράμια.

Ἦτοι εἰς διάστημα δέκα ἡμερῶν ἠλαττώθη ἕκ τοῦ βάρους τῆς κατὰ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ ὀκάδας.

Ἡ ἐλάττωσις αὕτη τοῦ βάρους, ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ εἴδους τῶν κουκουλίων δύναται νὰ εἶναι περισσοτέρα ἢ ὀλιγωτέρα.

Τὸ ξεκλάδωμα δέον νὰ ἀρχίζωμεν ἀπὸ τὰς κατωτέρας καλαμωτάς, διότι ἐὰν ἀρχίσωμεν [ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας, τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα πτώματα πίπτουν καὶ κηλιδουσι τὰ εἰς κατωτέρας καλαμωτάς κουκούλια.

Διαλογή

Ἀφοῦ τελειώσωμεν τὸ ξεκλάδωμα ἐκτελοῦμεν τὴν διαλογὴν τῶν κουκουλίων.

Ἐν πρώτοις ἀφαιροῦμεν διὰ τῶν χειρῶν ἢ δι' εἰδικῆς μηχανῆς τὰ περιβάλλοντα ἕκαστον βομβύκιον χονδρὰ νήματα μετὰξης, εἶτα χωρίζομεν εἰς τρεῖς κατηγορίας τὰ κουκούλια.

Εἰς τὴν πρώτην, τῆς πρώτης ποιότητος ἦτοι τὰ καλοπλεγμένα καὶ καθαρὰ.

Εἰς τὴν δευτέραν τὰ διπλὰ κουκούλια, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶνε ἀνεκτὸν εἰς τὸ ἐμπόριον νὰ περιέχωσι 4—5 ο)ο διπλά, τὰ κουκούλια τῆς εὐρωπαϊκῆς φυλῆς καὶ τῆς Βαγδάτης τῆς δὲ Ἰαπωνικῆς 15—20 ο)ο.

Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν τὰ ἐλαττωματικὰ κουκούλια τσίπες, παραμορφωμένα, κηλιδωμένα καὶ βουβά.

Τὸ ζύγισμα τῶν κουκουλιῶν

Ἀπὸ τὴν ἐκτροφὴν ἐνὸς κυτίου 8 δραμιῶν (25

γραμμαρίων) μεταξοπόρου πρέπει να ἔχωμεν 45 ὀκάδας γλωρὰ κουκούλια κίτρινα ἢ 55 ὀκάδες λευκά.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ φυλὴ εἰς μίαν ὀκτὼν ἀριθμεῖ περὶ τὰ 500 κουκούλια, ἡ φυλὴ τῆς Βαγδάτης περὶ τὰ 400 καὶ ἡ Ἰαπωνικὴ φυλὴ περὶ τὰ 800 τοιαῦτα.

Τὸ ζύγισμα τῶν κουκουλιῶν πρέπει νὰ ἐκτελοῦμεν μὲ μέτρον βάρους καὶ οὐχὶ χωρητικότητος διὰ νὰ μὴ ὑφίσταται ζημίαν κατὰ τὴν μέτρησιν, ὃ πωλητῆς ἢ ὁ ἀγοραστῆς· ἄλλωστε ἡ διὰ τοῦ δικοῦλου μέτρησις ἀπηγορεύθη διὰ τῆς ὑπὸ ἡμερομ. 22)9)25 διαταγῆς τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Κρήτης.

Θυγνώσεις τῶν χρυσαλλίδων

Ὅπως εἶπωμεν καὶ προηγουμένως ὅταν τὰ κουκούλια μας, πρόκειται νὰ πωληθοῦν εἰς σποροπαραγωγούς (δι' ἀναπαραγωγὴν) τὰ ξεκλαδώνομεν τὴν δεκάτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πλοκῆς των, τὰ καθαρίζομεν ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν χονδρὴν μέταξαν, τὰ τρίμματα τῶν κλάδων ἢ τῶν ξηρῶν φύλλων καὶ τὰ ἀπλώνομεν εἰς πάχος οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 0,06 τοῦ μέτρον διὰ νὰ ἐκτελεῖται πλήρως ἡ ἀναπνοὴ τῶν ἐν αὐτῷ χρυσαλλίδων ἢ τὰ θέτομεν εἰς κοφίνους καὶ τὰ μεταφέρομεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ σποροπαραγωγοῦ.

Ἄλλ' ἐὰν τὰ κουκούλια μας προορίζονται διὰ μεταξοπαραγωγὴν καὶ σκεπτόμεθα νὰ τὰ ἀποξηράνωμεν πρέπει νὰ θανατώσωμεν ἐγκαίρως τὰς ἐν αὐτοῖς χρυσαλλίδας, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς θερμοκρασίαν 20—25 βαθμῶν τοῦ ἑκατονταβάθμου μετὰ 25 περίπου ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀνόδου τῶν μεταξοσκωλήκων ἐπὶ τῶν κλαδίων θέλουσιν ἐξέλθει αἱ ψυχαί.

Τρόπος θυγνώσεως τῶν χρυσαλλίδων

1. Διὰ τῆς ξηρᾶς θερμοκρασίας. Εἰσάγωμεν τὰ κουκούλια ἐντὸς εἰδικοῦ κλιβάνου ἐνθα ἀναπτύσσομεν θερμοκρασίαν 70—80 βαθμῶν ἀφίνομεν δὲ ἐκεῖ τὰ κουκούλια ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

2. Δι' ἀτμοῦ. Ὁ κλιβανὸς οὗτος ἔχει σχῆμα τετρά-

γωνον εις την βάσιν δὲ φέρει λέβητα μεθ' ὕδατος.

Οἱ ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνερχόμενοι ἀτμοὶ θανατώνουσι τὰς χρυσαλλίδας πολὺ γρηγορώτερον τῆς ξηρᾶς θερμοκρασίας.

Ἐν τῷ κλιβάνῳ τούτῳ τὰ κουκούλια ἀπλώνομεν εἰς δικτυωτοὺς σύρτας καὶ εἰς πάχος 0,05, τοῦ μέτρου.

Ἐπὶ τῆς θυρίδος τοῦ κλιβάνου ὑπάρχει θερμομέτρον ὅπερ δεικνύει τὴν ἐσωτερικὴν θερμοκρασίαν.

Διὰ τὴν ἀπόπνιξιν ἀναπτύσσομεν θερμοκρασίαν 70 βαθμῶν, ἀρκεῖ δὲ νὰ παραμείνωσι ἐν τῷ κλιβάνῳ 25—30 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὸ ψήσιμον εἰς τὸν ἥλιον, διότι ἐκεῖ, διὰ τῆς διαρκοῦς ξηρᾶς θερμοκρασίας καταστρέφεται ἡ ποιότης τῆς μετάξης, ἐπίσης τὰ οὕτω ἀποξηραινόμενα κουκούλια ἔχουν ὀλιγωτέραν ἀπόδοσιν μετάξης.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐπίσης, πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὸ ψήσιμον εἰς τοὺς ἀρτοκλιβάνους ἐφ' ὅσον μάλιστα δι' ὑψηλῆς θερμοκρασίας δυνατὸν νὰ καύσωμεν τὴν μετάξαν.

Διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν ὅτι συνετελέσθη ἡ ἀπόπνιξις, ἐξάγωμεν τὰς χρυσαλλίδας ἐνὸς ἀριθμοῦ βομβυκίων καὶ πλησιάζομεν ταύτας εἰς ἀνημμένον πυρεῖον ἐὰν μένουσι ἀκίνητοι, σημεῖον ὅτι εἶναι νεκραί.

Ἀποξήρανσις κουκουλιῶν

Μετὰ τὴν ἀπόπνιξιν τῶν χρυσαλλίδων διὰ νὰ ἀποξηράνωμεν τὰ κουκούλια τὰ ἀπλώνομεν ἐπὶ τῶν καλαμῶτων εἰς πάχος 0,10 τοῦ μέτρου.

Τὰ κουκούλια ὅμως ἔχουν πολλοὺς ἐχθροὺς ὅπως π. χ. οἱ ποντικοί, νὰ μυρμηκία καὶ ἓνα εἶδος κάμπης ἡ ὁποία διατρυπᾷ τὰ κουκούλια, δι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέχωμεν καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀποξηράνσεώς των, νὰ τὰ γυρίζωμεν μερικὰς φορὰς συλλαμβάνοντες αὐτὰς τὰς κάμπας.

Τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου εἰς τὸ ὁποῖον ἀπο-

ξηραίνονται πρέπει να μένουν ανοικτά δια να μη εὐρωτιάσουν (μουχλιάσουν).

Τὰ κουκούλια μετὰ δύο μῆνας εἶναι τελείως ξηρὰ καὶ ζυγίζουσι τὸ τρίτον, παρ' ὅσον ἐξύγιζον ὅταν ἦσαν χλωρά, ἤτοι ἀπὸ 100 ὀκάδας παραμένουν 33 περιπου.

Περὶ τῶν νόσων τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ τῶν κατ' αὐτῶν προληπτικῶν μέτρων

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἐκκολάψεως τῶν καὶ μέχρι τῆς πλοκῆς τῶν κουκουλιῶν τῶν οἱ μεταξοσκώληκες, προσβάλλονται ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας.

Παρ' ὅλας τὰς καταβληθείσας μέχρι σήμερον προσπαθείας διακεκοιμένων ἐπιστημόνων, δὲν κατορθώθη ἡ ἐφεύρεσις μέσων θεραπείας τούτων, ἐκ τῆς γενομένης ὅμως μελέτης κατέληξαν εἰς διάφορα προληπτικὰ μέτρα.

Αἱ κυριώτεραι ἀσθένειαι τοῦ μεταξοσκώληκος προερχόμεναι ἀπὸ μικρόβια, εἶναι τέσσαρες αἱ ἀκόλουθοι.

Ἡ Μαλάκυνσις (λιποθυμία Flacherie).

Ἡ Πιπεριτις (ἀτροφία).

Ἡ Εὐρωτίασις (ζαχαρωτή).

Ἡ Ἰκτερος (γαλακτερή).

Ἡ Μυλάκυνσις

(ληθαργία ἢ λιποθυμία Flacherie)

Ἡ ἀσθένεια αὕτη προσβάλλει τοὺς μεταξοσκώληκας κατὰ τὴν πέμπτην αὐτῶν ἡλικίαν, ἰδίως ὅταν ἀποκτήσωσι τὸ μεγαλύτερον μέγεθος καὶ ἐπὶ τῶν κλαδίων.

Ἡ νόσος αὕτη οὐσα ἐξ ἴσου θανατηφόρος μὲ τὰς λοιπάς εἶναι καὶ ἡ πλέον ἐπικίνδυνος, διότι ἐντὸς ὀλίγων ὥρων δύναται νὰ καταστρέψῃ ὀλόκληρον τὴν ἐκτροφὴν.

Ἡ νόσος προέρχεται.

Α') Ἐκ προδιαθέσεως πρὸς τὴν νόσον, ἦτοι ὅταν οἱ μεταξοσκώληκες ἐξεκολάφθησαν ἐκ σπόρου προερχομένου ἀπὸ ἐκτροφήν, προσβληθεῖσιν ὑπὸ Μαλακύνσεως κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ ἐκ συνθηκῶν εὐνοϊκῶν διὰ τὴν ἐμφάνησιν τῆς νόσου.

Β') Ἐξ ἀμέσου μολύνσεως ὑπὸ τῶν μικροβίων τῆς νόσου αἰτιᾶ διὰ τῶν φύλλων εἰσάγονται εἰς τὸν στόμαχον τῶν μεταξοσκωλήκων.

Ἡ διάγνωσις τῆς νόσου

Οἱ μεταξοσκώληκες μένουσιν ἐν ἀκινήσει ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν στρωμνῶν ἢ ἐπὶ τῶν κλάδων, κατ' ἀρχὴν φαίνονται ὡς ζῶντες ἐνῶ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰναι πτώματα.

Βαθμηδὸν, ἅπαντα τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα τοῦ μεταξοσκώληκος μεταβάλλονται εἰς μέλαν ὑγρὸν.

Τὸ δέρμα αὐτοῦ καθίσταται ἐπίσης μέλαν μολις δὲ διὰ τῆς μικροτέρας αἰτίας διαραγαῆ, ἐκρέει τὸ ὡς ἀνωτέρω μέλαν ὑγρὸν, ὅπερ ἀναδίδει βαρεῖαν ὀσμὴν.

Ἐν γένει ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ταύτῃ, παρουσιάζονται ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς σήψεως.

Μέτρα προληπτικὰ

Τακτικὸς ἀερισμὸς τοῦ σηροτροφείου, εὐρυχωρία τῶν μεταξοσκωλήκων καὶ συχνὴ ἀλλαγὴ τῶν στρωμνῶν πρὸς πρόληψιν τῆς σήψεως τούτων.

Ἐπίσης νὰ μὴ περισφύγγωνται ὑπερβολικῶς τὰ μορεόφυλλα κατὰ τὴν μεταφορὰν τὰ συνθλιβέντα δένον νὰ ἀποχωρίζονται.

Μέτρα περιστυλιτικὰ

Οἱ ὑγιεῖς μεταξοσκώληκες μεταφέρονται εἰς καθαρὰς στρωμνὰς καὶ ἀραιῦνται ἀφίνομεν τούτους νήστεις ἀπὶ 24 ὥρας καὶ ὑψοῦμεν τὴν θερμοκρασίαν εἰς 27—30 βαθμοὺς, διὰ νὰ ἀρχίσωσι ἐνωρίτερον τὴν πλοκὴν τῶν βομβυκίων των.

Ἡ Πιπερέτις (Pébrine)

Προσβάλλει τοὺς μεταξοσκώληκας καθ' ὅλας τῶν τὰς ἡλικίας.

Εἶναι κληρονομικὴ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀγοράζωμεν μεταξοσπορόν παρασκευασμένον κατὰ τὸ σύστημα (Pasteur) ἢ τοὶ ἀπηλαγμένον τῆς νόσου Πιπερίτιδος.

Ἐπίσης πρέπει νὰ περιτυλίσωμεν ἐλαφρῶς τὰ φύλλα κατὰ τὴν μεταφορὰν διὰ καθαροῦ πανίου ἵνα προσυλάξωμεν τὰ τὰ τοῦ κονιοροῦ.

Διότι τὰ μικρόβια τῆς νόσου ταύτης (Cornuscules) εἰς κατάλληλον διὰ τὴν συντήρησίν των περιβάλλον, διατηροῦνται καὶ μέχρι δύο ἐτῶν, εἰσαγόμενα δὲ διὰ τῶν φύλλων εἰς τὸν ὄργανισμόν τοῦ μεταξοσκώληκος μετὰ πέντε ἢ ἕξ τὸ πολὺ ἡμέρας παρουσιάζωσι ἅπαντα τὰ ἐξωτερικὰ γνῶρίσματα τῆς ἀσθενείας, τὰ ὁποῖα εἶναι αἱ μελκναὶ στιγμαὶ ἐπὶ τοῦ δερματός του καὶ ἰδίως ὑπὸ τοὺς πόδας καὶ ἐπὶ τῆς οὐράς του. Τοὺς προσβληθέντας δικαρίνομεν καὶ ἐκ τῆς ἀνισότητος τοῦ σωματικοῦ των μεγέθους, διότι στερούμενοι τῆς ὀρέξεως, τρώγουσι ὀλιγώτερον τῶν ὑγιῶν καὶ μένουσι μικρότεροι τούτων.

Πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, ἀλλάζομεν συχνὰ τὰς στρωμνὰς, καὶ δίδομεν εὐρυχωρίαν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας.

Ἡ Εὐρωτίαις

(Ζαχαρωτή, Muscardine)

Προσβάλλει τοὺς μεταξοσκώληκας εἰς πᾶσαν ἡλικίαν δὲν εἶναι κληρονομικὴ διότι οἱ προσβαλλόμενοι μεταξοσκώληκες εἴτε πρὸ τῆς πλοκῆς τῶν βομβυκίων των, εἴτε μετ' αὐτὴν ὡς χρυσαλλίδες θνήσκουσι πρὸ τῆς μεταμορφώσεως των εἰς ψυχάς.

Ὁ προσβληθεὶς ἔχει σῶμα ὑπέρυθρον, θνήσκων δὲ τοῦτο σκληρύνεται καὶ λαμβάνει τὸ σχῆμα τοῦ ἀντικειμένου ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται.

Εἰς τὸν ξηρὸν ἀέρα, μετὰ τὴν θανάην του ἀποκτᾷ

χρῶμα ὑπομέλαν, εἰς ὅμως εὐρίσκεται εἰς μέρος ὑγρόν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὑπὸ τὰ νωπὰ εἰσέτι φύλλα τῆς στρωμνῆς, καλύπτεται ὑπὸ λευκοῦ εὐρωτός (μοῦχλας) ὃ εὐρῶς οὗτος συνίσταται ἀπὸ μικροσκοπικοὺς σπόρους, οἵτινες εἶναι καὶ τὰ μικρόβια τῆς νόσου, διότι, εἰς διὰ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου, τινὲς τούτων μεταφερθῶσιν ἐπὶ ὑγιῶν μεταξοσκωλήκων κατ' ἀνώτατον ὄριον ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἐπιφέρωσιν τὸν θάνατον, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας· ἄρα ἡ νόσος εἶναι μόνον μολυσματικὴ.

Ὡς μέσον προληπτικὸν ἔχομεν τὴν ἀπολύμανσιν τοῦ σηροτροφείου καὶ τὰ καθαρὰ φύλλα.

Πρὸς περιστολὴν δέ, τοὺς μεταξοσκώληκας κομίζομεν εἰς καθαρὰς στρωμνάς, χωρὶς νὰ προκαλέσωμεν κονιορτόν, τὰς παλαιὰς στρωμνάς μεταφέρομεν μακρὰν τοῦ σηροτροφείου καὶ καίομεν.

Ἐπίσης καίομεν καθ' ἑκάστην διὰ χῶρον 100 κυβ. μέτρων 10, δράμια θείου, διότι οἱ καπνοὶ τοῦ θείου καταστρέφουσι τὰ μικρόβια τῆς νόσου.

Τὰ εὐρωτιῶντα κουκούλια εἶναι ἐλαφρότερα τῶν ὑγιῶν.

Εἰς μίαν ὁκᾶν εὐρωτιῶντων, κουκουλίῶν περιέχονται 1500 περίπου, ἐν ᾧ εἰς μίαν ὁκᾶν ὑγιῶν μόνον 500.

Μία ὁκᾶ εὐρωτιῶντων κουκουλίῶν, ἀποδίδει μέταξαν διπλασίαν ἐκείνης ἣν ἀποδίδει μία ὁκᾶ ὑγιῶν τοιούτων,

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὰ εὐρωτιῶντα κουκούλια πωλοῦνται καὶ ἀκριβώτερον.

Ἐκτυλίσσονται ὅμως δυσκολώτερον καὶ δίδουσι περισσότερα ὑπολείμματα εἰς τὰ μεταξουργεῖα.

•Ο Ἰκτερός

(Γαλακτερῆ Grasserie)

Προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀπότομον μεταβολὴν τοῦ καιροῦ καὶ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. Διὰ τοῦτο νὰ ἀποφεύγω-

μεν τοὺς ὑγροὺς τόπους δι' ἐκτροφὰς καὶ κατὰ τὰς αἰφνηδίους βροχὰς νὰ κλείωμεν τὰ παράθυρα τοῦ σηροτροφείου.

* Ἡ νόσος αὕτη προσβάλλει τοὺς μεταξοσκώληκας καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας ἰδίως δὲ ὅταν ἐγγίξει ὁ χρόνος τῆς ἀποδερματώσεως καὶ πρὸ τῆς ἐπὶ τῶν κλάδων ἀναβάσεως.

Οἱ προσβληθέντες μεταξοσκώληκες ἔχουσι σῶμα ἔξωγκωμένον καὶ ἰδίως περὶ τὰς ἀρθρώσεις, ἔνεκα τούτου βαδίζουσι βραδέως.

* Ἐὰν ἀνήκουσι εἰς κίτρινον εἶδος, τὸ δέρμα αὐτῶν προσλαμβάνει χροῶμα κίτρινον ἔὰν δὲ τοῦνζντίον εἰς εἶδος παράγον λευκὰ κουκούλια, καθίσταται κατάλευκον.

Πρὸς τούτοις ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματός των διακρίνονται ὑγρά τὰ ὅποια κηλιδοῦσι τὰ ἀντικείμενα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελον διέλθει.

Οἱ ἔλαφρῶς προσβεβλημένοι μεταξοσκώληκες κατορθοῦσι τὴν πλοκὴν τῶν βαμβυκίων των μεταμορφούμενοι καὶ εἰς χουσαλλίδας, πέραν ὅμως τούτου, μὴ ἀνθιστάμενοι θνήσκουσι καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἀποσυντιθέμενα κηλιδοῦσι τὰ βαμβύκια (ὅπως καὶ τὰ ἐκ λιποθυμίας).

Τὰ τοιαῦτα βομβύκια ὀνομαζονται βωβὰ ἔξ ἰκτέρου.

* Ἐπειδὴ ὁ ἴκτερος δὲν εἶναι νόσος μολυσματικὴ, πλεῖστοι, θεωρῶσι ταύτην ὡς μὴ ἐπικίνδυνον καὶ σοβαράν, ἐν τούτοις, οὐκ ὀλίγα παραδείγματα ἐκτροφῶν ὑπάρχουσι καθ' ἃ, τὸ πλεῖστον τῶν μεταξοσκώληκων αὐτῶν κατεστράφη ἔξ ἰκτέρου.

Συμπέρασμα

Διὰ νὰ ἔχωμεν ἄρθρον ἀπόδοσιν κουκουλλίων πρέπει νὰ ἐκτελοῦμεν τὴν ἀπολύμανσιν καὶ τὸν καθαρισμὸν τοῦ σηροτροφείου καθ' ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐκτροφῆς.

Νὰ ἐκκολάπτομεν μικροσκοπημένον μεταξόσπορον καὶ ἕσον τὸ δυνατὸν ἐνωρὶς δηλ. μόλις ἀνοίξουν τὰ μορεόδενδρα, (διὰ τοῦ τρόπου τῆς τεχνητῆς ἐκκολάψεως) διὰ νὰ δίδωμεν τροφερὰ φύλλα εἰς τοὺς νεαροὺς μεταξοσκώληκας καὶ νὰ τελειώνωμεν τὴν ἐκτροφὴν πρὶν ἔλθουν οἱ πνιγροὶ καύσωνες τοῦ θέρους.

Νὰ χωρίζωμεν τοὺς μεταξοσκώληκας κατὰ κατηγορίας, οὕτως ὥστε ἐπὶ ἐκάστης στρωμνῆς νὰ ὑπάρχη μία ἡλικία.

Νὰ τηρῶμεν τὴν ἀπαιτουμένην ἀραιότητα, τὸ σηροτροφεῖον νὰ μὴ εἶναι ὑγρὸν καὶ νὰ ἀερίζεται καλῶς, νὰ προφυλάττωμεν ὅμως τοὺς μεταξοσκώληκας ἀπὸ τὰ ρεύματα τοῦ ἀέρος.

Νὰ ἀλλάζωμεν συχνὰ τὰς παλαιὰς στρωμνὰς διὰ νὰ μὴ εὐρωτιῦσι καὶ νὰ δίδωμεν εἰς τοὺς μεταξοσκώληκας κατὰ τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην ἡλικίαν τὴν τροφὴν τῶν, τὰ φύλλα μὲ τοὺς κλάδους.

Τρόπος χρήσεως τοῦ ἐκκολαπτηρίου μεταξοσπόρου (τύπου Δουβλίδου)

Προσθέτομεν τοὺς πόδες καὶ στηρίζομεν τοῦτο καλῶς ἐπ' αὐτῶν, (οἱ πόδες κατασκευάσθησαν κινητοὶ διὰ νὰ εἶναι εὐκόλως ἢ διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολῆ αὐτοῦ καὶ ἐν γένει ἡ μεταφορὰ του).

Μὲ ἐν κύπελλον πληροῦμεν, δι' ὕδατος τὸ κάτω διαμέρισμα τοῦ ἐκκολαπτηρίου.

Ἐξάγομεν ἐκ τοῦ ἄνω θαλάμου τὴν σωματίνην στάσιν καὶ ἐκκενοῦμεν ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ὑφάσματος, ὅπερ εὐρίσκεται ἐπ' αὐτῆς τὸν μεταξόσπορον, ἀπλώνοντας τοῦτον μὲ ἐν πτερόν, εἰς λεπτὸν στρώμα, διὰ νὰ ἀναπνέῃ ἐξ ἴσου.

Πληροῦμεν τὴν λυχνίαν δι' οἰνοπνεύματος καὶ ἀνάπτομεν αὐτὴν τοποθετοῦντες εἰς τὸ μέσον τῆς βάσεως τοῦ ἐκκολαπτηρίου, ἵνα τὸ ὕδωρ ἀρχίσῃ βαθμηδὸν θεομαινόμενον.

“Ὅσον ὑψηλότερον (πλησιέστερον πρὸς τὸ ὕδωρ)

τοποθετήσωμεν τὴν λυχνίαν τόσον περισσότερον θερμαίνεται τὸ ὕδωρ.

Παρατηροῦμεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, τὸ θερμομέτρον καὶ κανονίζομεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρας τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐκκολαπτηρίου εἰς τοὺς 19 βαθμοὺς τοῦ ἑκατονταβάθμου.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀναπτύσσομεν ταύτην εἰς τοὺς 21 βαθμοὺς, τὴν τετάρτην ἡμέραν εἰς τοὺς 23 καὶ τὴν πέμπτην ἡμέραν εἰς τοὺς 25 βαθμοὺς.

Τὴν θερμοκρασίαν τῶν 25 βαθμῶν διατηροῦμεν μέχρις ὅτου ἐξέλθωσι τῶν ὠαρίων τῶν οἱ μεταξοσκώληκες.

Ἡ λυχνία εἶναι οικονομικωτάτη διὰ τὰς 6—7 ἡμέρας τῆς ἐκκολάψεως καταναλίσκει μιᾶς ὀκτῆς καὶ ἑνὸς τετάρτου οἰνόπνευμα ὅπερ τὴν σήμερον στοιχίζει μόνον 20 δραχμίας.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ ἐκκολαπτηρίου πρέπει νὰ εἶναι σταθερά, ἐπίσης δὲ πάντοτε νὰ ἀνέρχεται καὶ οὐδέποτε νὰ κατέοχηται, διότι, τὸ ἐναντίον εἶναι καταστρεπτικὸν διὰ τὴν ὑγιείαν τοῦ ἐντῶμεταξοσπόρου ἔμβριου, ἐπαναλαμβάνομεν δὲ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὅποτε ὁ μεταξόσπορος οὐδόλως ἐκκολάπτεται.

Τὸ κάλυμμα τοῦ ἐκκολαπτηρίου φέρει ὕalon ὅπως παρακολουθῶμεν, μέσῳ αὐτῆς, τὴν πορείαν τῆς ἐπωάσεως τοῦ μεταξοσπόρου, ἀποφεύγοντες οὕτω τὸ συνεχὲς ἀνοιγμα αὐτοῦ, ὅπερ ἐπιτρέπεται μόνον κατὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐξερχομένων καμπῶν.

Ἡ ἐξοδος τῶν καμπῶν συντελεῖται εἰς τρεῖς ἡμέρας (τὴν παραμονὴν τῆς πρώτης ἡμέρας ἐξερχονται μερικαὶ κάμπαι, αἵτινες ἀποτελοῦσι τοὺς πρωτόπορους τῆς ἐκκολάψεως). Τὴν πρώτην ἡμέραν ἐξερχονται ὀλίγαι κάμπαι, τὴν δευτέραν αἱ πλεῖσται καὶ τὴν τρίτην αἱ ἀναπομείνασαι. Τὰς κάμπας τῆς τετάρτης ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ ἐλάχιστοι, ἀπορ-

ρίπτομεν, διότι τυγχάνουσι αδυνάτου ιδιοσυγκρασίας, οὔσαι οὕτω ἐπιρροεῖς πρὸς τὰς ἀσθενείας.

Διὰ τὴν ἔχωμεν καλὴν ἀπόδοσιν κουκουλίων πρέπει εἰς ἐκάστην στρωμνὴν νὰ ἐκτρέφωμεν μεναξοσκώληκας ἴσους πρὸς τὴν ἡλικίαν, δηλ. τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀρχίσαντας νὰ τρώωσι φύλλα, διότι ὅταν εἶναι ἄνισοι, δὲν εἰσέρχονται πάντες τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἀποδεομάτωσιν (ὑπνον) καὶ δὲν ἐξέρχονται ὅλοι ὁμοῦ αὐτῆς, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπειδὴ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ δίδωμεν φύλλα εἰς τοὺς μὴ κοιμωμένους, οἱ ἐν τῷ ὑπνῷ εὐρισκόμενοι θάπτονται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν φύλλων καὶ κλάδων, ἔνθα συνθλιβόμενοι ἢ ἐλλείπει ἀέρος θνήσκουσι οἱ πλεῖστοι καὶ οὕτω ἡ ἀπόδοσις κουκουλίων εἶναι μικρά.

Διὰ τὴν ἐπιτύχωμεν τὴν ἰσότητα τῶν μεταξοσκολήκων πρέπει :

Τὰς κατ' ἐκάστην κατὰ τὰς τρεῖς πρώτης ἡμέρας ἐξέρχόμενης κάμπης νὰ θέτομεν ἰδικιτέρας καὶ νὰ ἐκτρέφωμεν οὕτω τρεῖς κατηγορίας μετξοσκωλήκων.

Περὶ συλλογῆ τῶν ἐξέρχόμενων κάμπων

Ἐξάγομεν τοῦ ἐκκολαπτηρίου τὴν συρματίνην στάσιν μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτῆς μεταξοσπόρου, ἀφίνοντες αὐτὴν ἐπὶ τραπέζης, ἀπλώνομεν τὸ δικτυωτὸν λευκὸν ὕφασμα ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τοῦ μεταξοσπόρου καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοποθετοῦμεν τρυφερά μορεόφυλλα.

Πάραυτα οἱ νεαροὶ μεταξοσκώληκες, προκαλούμενοι διὰ τῆς ὁσμῆς τῶν φύλλων ἀνέρχονται ἐπ' αὐτῶν διὰ νὰ φάγωσι.

Ἀφοῦ ἀνέλθωσι πάντες τότε μεταφέρομεν τὰ φύλλα ἐπὶ τῆς καλαμοτῆς καὶ δημιουργοῦμεν οὕτω μίαν ἡλικίαν.

Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μετολαβῇ τὸ δικτυωτὸν ὕφασμα μετὰ τῶν μεταξοσπόρου καὶ τῶν φύλλων, διὰ νὰ μὴν συμπαρασύρῳσιν αἱ ἀνερχόμεναι κάμπαι

μεταξοπόρους μὴ ἐκκολαφθέντας.

Ὅλη ἡ ἐργασία τῆς ἐξαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐκκολαπτηρίου τοῦ μετοξοσπόρου καὶ τῆς περισυλλογῆς τῶν καμπῶν δεόν νὰ περατοῦται ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας καὶ ἐναποτίθεται ἡ συρματίνη σιάσις πάλιν ἐν τῇ προτέρᾳ θέσει τῆς, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐπωάσεως.

Τὴν περισυλλογὴν ἐκτελοῦμεν περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐκάστης ἡμέρας, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐν τῷ ἐκκολαπτηρίῳ θερμοκρασία διατηρεῖται εἰς τοὺς 25 βαθμούς, δεόν καὶ ἡ ἐν τῷ δωματίῳ ἔνθα θὰ ἐκθρέψωμεν τοὺς μεταξοσκόληκας τοιαύτη καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦλάχιστον νὰ εὐρίσκεται εἰς τοὺς 23 βαθμούς. Ἄλλωστε καὶ οἱ κχιροὶ ἐν τῷ μεταξῷ θὰ καταστῶσι θερμότεροι καὶ θὰ εἶναι ἀγώτερον περιττὴ ἡ θέρμανσις τοῦ σηροτροφείου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Τὴν ἐν τῷ ἐκκολαπτηρίῳ θερμοκρασίαν δεόν νὰ ἀναπτύσσωμεν συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας, διότι ἐὰν οὕτω ἀναπτυχθῇ ἀποτόμως ἢ ὑπερβῇ τοὺς 21 βαθμοὺς τοῦ ἑκατονταβάθμου ὁ μεταξόσπορος καταστρέφεται καὶ δὲν ἐκκολάπτεται.

Τ Ε Λ Ο Σ

10 NOV

ΔΙΔΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

